AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29
Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 550, Վեցամսեայ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրհ. 7, Վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ازتاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة
ՀԵՌԱՁԱՅՆ ԹԻՒ 36-29

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ 31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933
ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամէն առաքում պէտք է ըլլայ բերրիս անունին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | ԹԻՒ 208 (1046)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՅՈՒՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

Պատմութեան գիրկը կը յանձնենք այսօր տարի մը և քայլ մը կը յառաջանանք ժամանակի անսահմանութեան մէջ՝ մեր ետեւը ձգելով մթութ ու անշուք շրջան մը։ Կը փոխանցենք նոր տարիին մեր անկատար ու ջախջախուած յոյսերուն կսկիծը և դառնասիրտ, հիասթափ ու տանջահար, հազար ցաւեր ու հոգեր շալկած մեր վտիտ ուսերուն, անպառ հեքով կը կոխենք նոր ճամբուն վրայ։

Երգ ու ժպիտով չէ որ սակայն կ՚ողջունենք Նոր Տարին և ոչ ալ փայլուն յոյսերով ու երազներով կը մօտենանք անոր, որովհետեւ անցած տարիներու յուսախաբութիւններն ու մեր անցած ճամբու դժբախտութիւնը, արիւնոտ հետքեր միայն ձգած են մեր սրտերուն վրայ, որուն դառնութեան ներքեւ համակ վէրք ու ցաւ կտրած են մեր երգերն ու ժպիտները։

Այո, տխուր է հայուն Ամանորը։ Մինչ համայն աշխարհ, այսօր, ընկղմած երջանկութեան մէջ, խրախճանքով ու գինեմպուքով կը դիմաւորէ Նոր Տարին, հայ ժողովուրդն ու իր հայրենիքը տառապանքով ու արցունքով կ՚ընդունին զայն։ Երբ մարդկութիւնը այսօր պատմութեան կը յանձնէ անցեալին հոգերն ու դառնութիւնները, հայը սարսուռով կը դիտէ անցնող տարին և իր անողոք ու աժգոյն ճակատագիրը։ Ցուսահատ, իր հայեացքները կը սեւեռէ գալիքին, փրկութեան ճառագայթ մը, լոյսի նշոյլ մը տեսնելու յոյսով։ Սպասումի դժնդակ ժամերը յաւիտենականութեան չափ երկարած կը դառնան և կ՚սպառեն մեր համբերութեան ուժերը։

Փոխանցման այս ժամուն, մեր տառապանքին ու թշուառութեան մէջ, ակամայ, կը յիշենք անցնող անհրապոյր ու ժլատ տարին, որ երազ միայն կառուց իր յաջորդին և մոխիրներու տակ թաղուած կայծեր փոխանցեց Նորին, առանց յուսատու շող մը ձգելու իր ետեւէն։

Որովհետեւ լոկ պատրանք դարձան անցնող տարուան սկիզբի մեր մաղթանքները և խամրեցան մեր ակնկալութիւնները, Թողեցինք ամբողջ տարին սրտաբեկ, գլխիկոր ու նկուն։

Որքա՛ն [illegible] ու որքա՜ն անողորմ հարուածը, որ կը զգետնէ հոգիները և արցունքի կը փոխէ յոյսերն ու ժպիտները։

Տարի մը ամբողջ, իր նախորդներուն պէս, բոլորեցինք այսպէս սրտաբեկ և սգացինք մեր սրտերու աւերակներուն առջեւ մինակ ու անփոփ։ Հայրենիքը բռնադատուած ու ժողովուրդը լլկուած։ Սփիւռքի հայութիւնը ամբողջ տարտամ ու անմխիթար, հալածական ու յուսալքուած։

Ինչպէ՞ս կ՚ուզէք որ այսօր, այսքան [illegible]րիւն աւերակէն վերջ, երգով ու պարով դիմաւորենք Նոր Տարին։ Ինչպէ՞ս չի յիշենք այսօր հայկական Ամանորը երբ մեր հայրերը երգ ու խինդով Նոր Տարուան [illegible] կը տանէին իրենց առատ բերքերը և Հայոց աշխարհի բոլոր կողմերը կը տիրէր անսահման ուրախութիւն և հրճուանք։

Այսօր, Հայ ժողովուրդը զուրկ Ամանորի այդ յափշտակուած հաճոյքն ու զուարճութիւնները ըմբոշխնելու կարողութենէն, ուրախութեան երգերուն ու պարերուն տեղ կարօտավառ աչքերով կը դիտէ Ամանորը. «Ո՛ տայր ինձ զծուխն ծխանի, եւ զառաւօտն Նաւասարդի, զվազելն եղանց եւ վազելն եղջերուաց, մեք փող հարուաք եւ թմբկի հարկանէաք...»

Որպէս յուղարկաւորները խորտակուած յոյսերու, աւերակներու վրայ կը կանգնենք [illegible] Նոր ակնկալութեանց և նոր յոյսերու [illegible]։ Բնութեան անողոք օրէնքին պարտադրութիւնն է այդ։ Չէ՞ որ գերեզմաններու կողքին միշտ կայ ժպիտը՝ նորածիններուն և հիւանդին անկողնին մօտ՝ հաւատքը բժիշկին ու անոր դարմանին։ Մարդ ստեղծուած է հաւատալ միշտ որ ձմրան ցուրտ ու անձրեւոտ օրերուն պիտի յաջորդէ պայծառ ու տաք օրեր ու ձախորդ օրերը պիտի անհետին ուշ կամ կանուխ։

Հայը, այսպէս, կորուած տառապանքին մէջ և անցած ծով [illegible]ններէ, ուժեղ կամքով կը դիտէ իր ապագան, առանց ժպիտի ու պարի։ Բանդուած են իր օճախները, բայց չէ մարած կայծը դեռ։ [illegible] այդ կայծը կը փոխանցէ գալիքին, անկէ ծաւալուն բոցեր արծարծելու յոյսով։ Կը հաւատանք հրաշքի ուժին, որ ակնթարթի մը մէջ կրնայ փլատակներու վրայ պալատներ բարձրացնել և [illegible] անոնց վրայ յոյսերու ալեծածան դրօշը։ Գոյապայքարի տաժանելի ճամբուն վրայ կանգնած ենք և կը տեսնենք խութերն ու արգելքները մեր առջեւ, սակայն նահանջ չենք ճանչնար։ Հորիզոնը պատող սեւ ամպերու ետեւ տիրող լոյսին ու արեւին գոյութեանը կը հաւատանք մենք։ Գիտենք որ մրրկահար տունկերը կը փոխարինուին նոր ծիլերով։

Եւ այնքա՛ն արիւն արցունքէն վերջ հայուն այդ հաւատքը անխախտ է։ Վաղուան արշալոյսներու յոյսովը կը սնանի ան և ամրապինդ կը դիմէ ապագային։ Գիտէ ու կը գնահատէ արժէքը Ազատութեան ու Անկախութեան, որովհետեւ բռնութեան ու տարագրութեան տարիներու տաժանքները անբաժան են իր տեսողութենէն։ Որքան ալ ուշանայ ժամանակի անիւը և երկար տեւէ, կը հաւատայ որ օր մը իր Ազատ Հայրենիքին մէջ պիտի տօնէ իր Ամանորը և պիտի տեսնէ հայոց ծխնելոյզներէն դէպի երկինք գալարուող զծուխն ծխանի եւ ողջունել զառաւօտն Նաւասարդի։

Այո՛, այսօր, հայուն համար Ամանոր չէ և հայը մասնակից չէ Նոր Տարուայ առթիւ ամենուրեք սարքուող տօնակատարութեանց եւ խրախճանքներուն, սակայն կ՚ապրինք և կը մնանք վաղուան համար, Ամանորին համար, որ կը հաւատանք որ պիտի գայ և պիտի մխան մեր օճախներն ալ կապոյտ-ճերմակ ծուխերով։

Մեր աւանդական սեղանները հայրենիքի երդիքներու տակ պիտի շէնան և մեր մանուկները պապիկներու շուրջ հաւաքուած պիտի ունկնդրեն հայկական աւանդավէպերը Ամանորի։

Մեր դաշտերը պիտի ծաղկին, մեր հօտերը ցնծուն ու կենսուրախ պիտի փայլին և հայրենի հողերուն վրայ պիտի բազմանան մեր սերունդները քաջակորով։

ԶՐՈՅՑ ՀՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆՍ ՀԵՏ

Իմ հպարտութիւնս բիրտ ընկեր մըն է, որուն հետ քիչ անգամ հաշտ ենք մենք։

Ան կրկներեւոյթն է իմ գաղափարական անձնաւորութեանս ու վայրագօրէն յանդուգն արկածախնդիրը, որ կ՚արհամարհէ համակերպութիւններու անունով առաջ մղուած գաղջ յորդորները։

Եւ անոնք որ իրենց յաջողակ նուաճումներ կը բերեն քայլերուս՝ կը մոռնան անոր ցասումին զառ մոլուցքը, կը մոռնան անձը որ կը մրրկէ զայն։

Մայրերու իմաստութենէն... բարձրացած եզրակացութիւնները քիչ անգամ կը հասնին անոր ծփանքին. վասնզի ան իր փղոսկրէ աշտարակին մէջ աւելի երջանիկ է ու խաղաղ քան կարող իրենց առաւելը դառական միմոսութեան բարձրացնող խիկարներուն։ Եւ սակայն մենք շարունակ վէճի մէջ ենք իրարու հետ։

Ես զայն կը մեղադրեմ, երբ աշխարհիկ յաղթանակներու օրօրը չի հասնիր իմ երազներուս։

Կ՚ըսեմ.— Թէ փառքը որուն համար կը տառապին մարդիկ՝ մեր անձնանքէն անբաժան իրողութիւն մըն է, և արդար է որ զայն ունենալու համար իջնենք մայթերու փոշիներուն։

Եւ յետոյ, յաղթանակին համար ներելի են բոլոր զիջումները, երբ մարդերու երգը կրնայ կապուիլ [illegible]...

Եւ մինչ ես այսպէս կը խօսիմ անոր հետ ու կը ջանամ համոզել զինք, անոր ցասումէն նայուածքը կը կաշկի իմին։ Ա՛, որքա՛ն բոց կայ աչքերուն անգամ վիճելէ յետոյ՝ ես յամառօրէն կը դառնամ դէպի իմ եզրակացութիւններուս...

Իմ հպարտութիւնս դաժան և անողոք ընկեր մըն է. անզիջող ու վայրագ։ Երէկ, ուշ ատեն, անգամ մը ես ալ փորձեցի արհամարհել ու կապել զինք հողեղէն երջանկութիւնները երազող [illegible]րուսաններու, բայց ան վերստին զայրացաւ ու սաստեց զիս...

Եւ որովհետեւ մարդերու ներողամտութիւնը խիստ կարճ է ու ոխոտ, և մեր օրերուն իմաստունի ծիրանին էն ամենն ու դիւրագինն, ես կ՚զգամ որ դեռ պիտի շարունակուի կողերէս բարձրացող քրտինքին դէմ ռանոցն ու կրճտուքը անոնց, որ գոնէ անգամ մը չեշտակի չեն նայած զէնիթի արեգակին կրակէ պերճանքին։

Եղբա՛յրնե՛ր, (Թող ներուի շոթուեքներուս՝ ձեր օրբազան և մաքրամաքուր... անձին համար այս յանդգնութիւնս.) ես այսպէս զրոյցի նստայ վերջին անգամ իմ բրտօրէն անզիջող հպարտութեանս հետ։

Ես.— Ա՛, դեռ կը մեղադրես զի՛ս, դեռ կը սաստես քու աշտարակիդ յոգնեցնող ասախճաններէն խուսափելու իմ փորձս, բայց չե՞ս տեսներ, չե՞ս լսեր ռանոցը անոնց, որ մութին մէջ զարմանալ, ննջածէս ասուերներու պէս կը յածին քայլերուս վրայ...

ԱՆ.— Կը մեղադրեմ, այո՛, վասնզի, ով որ չէ վարժուած բարձունքներու մօտ բնակելու, ան երբեք պիտի չյաջողի քաղաքներու ամբոխէն։

Ես.— Բայց բարձունքներու վրայ ամայութիւն կայ և ձիւն. ես կը սոսկամ լռութիւններու դաժան մահացութենէն և ձիւնի սառնաշունչ պատանքէն։

ԱՆ.— Ո՛վ չի ճանչնար լռութեան ոգեղինող խորհուրդը, ո՛վ չէ համբուրած բարձունքներու շուշանային կուսութիւնը, ան չի ճանչնար հոգին պարունակող մեծ խորհուրդներու վեհութիւնն ու սպիտակ դագաղներու օդերգութենէն յառնող ներշնչումը։

Ես.— Բայց մենք կ՚ապրինք մարդերու մէջ, անոնց վարդին ու ցաւին հետ, անոնց երգին ու ռանոցին մէջ, առօրեային հնհնուքը կախուած է մեր ականջներուն, ինչո՞ւ յոգնեցնող ամէն փորձ, որ պատրանքով կը հասուննայ։

ԱՆ.— Եթէ քեզի համար երկրաւոր ամէն ինչ արժանի է այդ ափոփումին, կը սխալիս, լոկ անոնց որակին աճումը աշխատանք մըն է, որ պէտք է օրն ի բուն զարնուի քու սրտիդ ու խղճմտանքիդ պաղպաղուկ մաքրութեան, պէտք է անոնց ռանոցէն ծնի երգը ներդաշնակ ու ծփանուտ, որուն համար կը տառապին ճշմարիտ հոգիները։ Գալով առօրեային՝ ան պարտականն է պերճանքի գալարումներով առաջնորդներուն։ Մեր երկրագունդին վրայ Դիոգինէս, Հելլէն այս սկեպտիկը, շատ կանուխ ճանչցաւ ատիկա. որեւէլքի մէջ Գաւառն ու Կիւրոսը հրամայեցան վայելքին զօրութենէն, և ապրեցան լոյսին հրաշքով... Ուստի պատրանքով չէ որ կը հասուննայ մեր հոգին, այլ լոյսով։

Ես.— Իսկ ի՞նչ ըսել իրականութեան, գուն ու կոկծալի։ Ես կը ճանչնամ մեր երկրագունդին տէրերը, անոնք արեան ճապաղիքներուն մէջէն բարձրացած են փառքի գահին, իսկ բիւրաւորներ են անոնք որ աշխարհի վայելքով կը յղփանան՝ քծինքով մ. պերճանքը իրենց գանձերուն բերած...

ԱՆ.— Ես կը փափաքիմ որ քու գահդ ըլլայ իմ աշտարակիս բարձունքին վրայ։ Համայնապատկերը անկէ գեղուէջ է ու սխրալի։

Հագիդ խորերը, չա՛փ խորերը քան լուսաւոր կատարներ։ Բարձրացի՛ր, բարձրացի՛ր բարձրացի՛ր անոնց սեպիքին, ու աւելի հզօր պիտի ըլլայ քու գահդ քան գահը արիւնարբու բոլոր թագակիրներուն։

Իսկ ես կ՚արգահատիմ բազմաներու սեղանին վրայ. պերճանքը դեռ շատ հեռու է երջանկութիւն կոչուելէ։

Վասնզի մարդը կ՚աստուածանայ իր հպարտութեան թեւերով. ու անհաղորդ, ու համր դժբախտ մըն է ան, որ իր հոգիին մրրկածուփ անկախութիւնը կը ծախէ ապարանքներու փափկութեան...

Ես.— Հապա մեր ըմբոստութենէն յառաջացող թշուառութիւնը, հալածանքը, մարդերու ատելութիւն ու ժահրը։

ԱՆ.— Անհրաժեշտ, անհրաժեշտ են անոնք, մեր եսը տառապանքի քուրային մէջ մկրտելու համար։ Որքան դժբախտ պիտի ըլլար մարդը և որքան անկատար, եթէ երբեք օրն ի բուն ծիծաղ տեսնէր իր շուրջը և ծափ։ Վերադարձի՛ր, վերադարձի՛ր, անփորձ երիտասարդ, քու սերունդիդ իրական մեծութիւնը կերտող օրէնութիւններուն, ու մի մոռնար որ յեցած, իմ, — հպարտութեանս մարմարին, դուն պիտի կրնայիր գտնել ուղին այլուր, մարդերու օրհնած ոին ու խափուսիկ երջանկութեան...

Ես.— Բայց...

ԱՆ.— Բաւակա՛ն է, բաւակա՛ն է, կը սաստէ զիս բարկացայ....

Իմ հպարտութիւնս դաժան և անողոք ընկեր մըն է, ու գրեթէ միշտ այսպէս։

Եւ որովհետեւ մարդերու ներողամտութիւնը չի ճանչնար անոր գաղափարականութեան ծանր ու արդար վճիռը, և մեր օրերուն իմաստունի ծիրանին էն ամենն է ու դիւրագինն, ես կ՚զգամ թէ դեռ պիտի շարունակուի կողերէս բարձրացող քրտինքին դէմ ռանոցն ու կրճտումը անոնց, որ գոնէ անգամ մը չեշտակի չեն համարձակած նայելու զէնիթի արեգակին կրակէ պերճանքին...

ԿՈՐԻՒՆ ԳՈՆՏԱՑԻ

ՊԻՏԻ ՄՈՌՆԱ՞ՆՔ...

Իրիկունը, արեւը երբոր կ՚երթայ ոսկի հորիզոնին
Մեռելատան մը սեւազգեստ կը նմանի աշխարհն ինծի,
Ու երբ տեսնեմ ամէն գիշեր աստղերու մահն ալ ցաւագին
Կը թուի ինծ թէ զրկուիմ պիտ'այս քաղցր յոյսէն կեանքի...

Ամէն անգամ անոնք կուգան երբ աչքերուս մօտիկը լուռ,
Ես կը կարծեմ որ դժոխքի կրակն ինկած կայրին, կայրին.
Ու մեր ապրած օրերն օտար ափերու վրայ վի՛շտ է տխուր,
Ու մենք կըզգանք որ տէրը չենք մեր այս կեանքին ու հոգիին...

Սրտերը մեր գաղթաշխարհի բայց ի՞նչ արժէք պիտ'ունենան.
Ի՞նչ երջանիկ պիտի ըլլանք մենք այս տունին մէջ հեռաւոր
Երբ կը դիտենք երկիր մ'ամբողջ սուգ է հագեր Տանդէական,
Երբ կը տեսնենք ժողովուրդն այն, մեռած մահով մը ահաւոր։

Պիտի մոռնա՞նք մեր [illegible] խրախճանքները անցաւոր,
Պիտի ըլլա՞նք մենք անտարբեր ողբերգութեան մեր դարաւոր,
Ազատութեան թեւերուն վրայ պիտ'ե՞րբ հասնինք օրերուն նոր,
Եւ ե՞րբ արգելք պիտի կերտենք մեծ Վահագնի արձանն ալ սար...

ԱՐՍԷՆ ԱՃԷՄԵԱՆ

ԿԱՂԱՆԴՉԷՔՍ ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑԻՉԻՆ

ԱՐԴԻՒՆԱՒՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ
ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԷՆ ՆԵՐՍ

Տղ.ն, իբրեւ ապրող էակ, կը գտնուի կեանքի հոսանքին մէջ. կը կազմէ անոր մէկ մասնիկը ու ենթակայ է անոր պարտադրած պայմաններուն։ Պէտք է ընդունիլ կենսաբանական ընդհանուր սկզբունքը, թէ կեանքի [illegible] ... [illegible] ... անցնիլը և յարափոփոխ պայմաններու յարմարելու ընդունակութիւնն է. կեանքի յատկանիշն կենսաբանական այս սահմանումը մէկ բառի մէջ ամփոփելով կ՚ըսենք. անիկա ինքնակերպարանաւորում է։

Ինքնակերպարանաւորումի արտայայտիչներէն են ժառանգական աւանդներ և անհատական ու ընկերային պայմաններ, իրենց ընդարձակ առումով։ Անհատի [illegible] պայմաններու աղբիւր է կոչումը։ Եւ որովհետեւ դպրոցական աշխատանքներով տղան կը պատրաստենք ապագայ կեանքին, ուստի վարժարանին պարտականութիւնն է օգնել աշակերտին, որ նախապատրաստուի ապագայ կոչումի մը, որ այս կոչումը ոչ միայն նկատէ իր գործը, իր անհատական պարտականութիւն [illegible] միջոցը, այլ և միջոց մը իր [illegible] հանրութեան ծառայելու։ Ակնական է թէ ամէն կոչում աւելի կամ նուազ հանրօգուտ ծառայութեան. այսու հանդերձ անով կարելի է անուղղակիօրէն օգտակար ըլլալ։ Դպրոցը մանուկին ու պատանիին մէջ պէտք է զարթեցնէ այն գիտակցութիւնը, թէ իւրաքանչիւր կոչում ալ, որքան ալ մերձինակ, պարզ ու համեստ ըլլայ, նուիրուելով կատարուելու պարագային ըրած կ՚ըլլայ պարտականութիւնն իր գործին, ընկերային բարոյական պարտքը իր ազգին հանդէպ։ Բարոյական այսպիսի հիմերու վրայ աշխատող մարդու մը կոչումը բարոյականութեամբ օժտուած կոչում մըն է։

Ենթադրելով որ տղան բարոյապէս ու մտաւորապէս զարգանալու ընդունակութիւնն ունի, դպրոցի երկրորդ պարտականութիւնն է տղուն մէջ ծընցնել միտում, զարգացնել կորով, [illegible], որպէսզի անիկա ապագային անձամբ չի մնայ իր ազգը իւրօրինակ ընկերային եւութեան մը բարձրացնելու աշխատանքէն։ Ան այսպէսով ենթակայական անհատէն կը բարձրանայ բարոյական անձնաւորութեան։

Այս պէտք է ըլլայ դպրոցական բոլոր աշխատանքներուն բարձրագոյն նպատակը։ Այս կէտը մեր մօքին լրջօրէն ամենայն ըլլալու համար, անձ, անհատականութիւն և անձնաւորութիւն գաղափարներ ամփոփ կերպով բացատրելը անհրաժեշտ կը գտնենք։

Անձը իր եսին գիտակցութիւնն ունեցող էակն է։ Անձէն անձ անհատականութիւն ունի. այսինքն մարմնական, հոգեկան ու մտային առանձնայատկութիւններով կը տարբերի ուրիշներէ։

Անձնաւորութիւնն ալ անհատականութիւն մըն է, սակայն այնպիսի անհատականութիւն մը, որուն մէջ իր նպատակին գիտակցութիւնը, իր ինքնակամութեան և ինքնորոշումի ուժերը և առանձնայատկութիւնները ցայտուն և ուժեղ կերպով զարգացած [illegible] խորհելու և կամենալու կարողութիւնները միաձոյլ ի յայտ կուգան կամքով կ՚ըսէ Վունտ։

Մարդուն մէջ բիւրեղացած նպատակին կ՚ընկերակցի զայն իրականացնելու ձգտում։ Նպատակ մը արժէքը որքան մեծ ըլլայ, մարդուն գիտակցութեան մէջ լուսաւորու այնքան զօրաւոր կ՚ըլլայ, այնքան աւելի մեծ կորովով զայն իրականացնելու կը ձգտի։ Դպրոցին մէջ գործող վերլուծելով [illegible] չափահասներու կամքին հասանքին համաչափ լարուած շարունակով աշխատելը գրաւականն է յաջողութեան։ Հասանքի թափանցումը կը չէզոքացնէ լարումին ազդեցութիւնը։ Եւ կա՞յ դպրոցին համար աւելի բարձր նպատակ մը, քան այս ռեալ—իտեալական նպատակը, բարոյական արժէքներով օժտուած անձնաւորութիւններ կերտելու նպատակը։

Անուրանալի է թէ նպատակի մը հասնելու ճանապարհը աշխատանքն է։ Մեր դպրոցական նպատակին իրականացումն ալ կը պահանջէ աշխատանք, որուն կիրարկումին եղանակները մեծ կարեւորութիւն ունին նպատակի առումէն։ Դպրոցական ուսուցումը դպրոցական ուրիշ աշխատանքներու համարժէք ճանապարհներէն մին է։

Հին դպրոցին ըմբռնումին համաձայն ուսուցման աշխատանքը նիւթերու ծրագրել հաղորդումն է չափահասէն անչափահասին. իսկ նոր ըմբռնումով՝ անիկա [illegible] է նպատակաւոր և իմաստուն կարգադրութիւններու, որոնց տղուն ձեռք բերել կուտան ճարտարութիւն, հմտութիւն ու գիտութիւն։ Ան է օգնութիւնը ինքնօգնութեան, ծառայութիւնը կեանքին։

Այս հիմնական տեսակէտներուն կեցուածն ծանրութիւնը այն չափով կ՚աւելնայ, ինչ չափով որ ի յայտ բերուին աշակերտին ինքնակերպարանաւորումին ուժերէն, որոնց համար էական պայմաններ են դպրոցական կեանքի և ուսուցչական գործունէութեան նպատակայարմար կազմակերպութիւն, իւրացումի և ինքնազարգացումի նպատակաւոր [illegible]։ Դպրոցական կեանքին մէջ անհատներէն իւրաքանչիւրին արժէքը երեւնալու և անոր ձեւաւորումին սկզբնաւորութիւնը ստանալու է։ Վերջիններուն պայմանն են նաեւ արդիւնաւոր աշխատանքը։

«Աշխատանք» գաղափարը ունի իր զանազան իմաստը, որ այլ է ամփոփեն, ուրիշ է անատոմիստին և տարբեր է բնագէտին ու մանկավարժին մօտ։

Ուսմական ըմբռնումով «աշխատանք»

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՅ առթիւ «Ազդակ» լաւագոյն բարեմաղթութիւններ կը ղրկէ իր Ընթերցողներուն:

գաղափարը նոյնիմաստ է «գործաւորութիւն», «բանուորութիւն» հետ: Ան շատ յաճախ կապուած է մկանային ուժին, անհատականութեան, ճիգի յոգնութեան, եռանդին հետ:

Տնտեսագիտական իմաստով արդիւնաբեր աշխատանք է այն, որով ինչք կ'արտադրուի: Բանւորը ամխանոցին մէջ, մշակն իր արտօրայը, արհեստաւորն իր աշխատանոցին կամ խանութին մէջ արդիւնաբեր աշխատանք կը կատարեն:

Բնագէտին համար աշխատանքը մեծութիւն մըն է, որ կը չափուի ուժի ու ճանապարհի արտադրեալով: Բնագէտը գիտէ, թէ ինչ որ բնութեան մէջ տեղի կ'ունենայ, ուրիշ ոչինչ է, եթէ ոչ աշխատանքի մթերքի մը ուրիշի մը փոխակերպումը, թէ ոչ մի աշխատանք նոր չի ստեղծուիր և ոչ ալ կը կորսուի:

Բժշկական, տնտեսագիտական, բնագիտական ըմբռնումները աշխատանքի նկատմամբ թէև իրարմէ տարբեր են, սակայն անոնք կը կեդրոնանան հասարակաց կէտի մը վրայ, որ է գործունէութիւն:

Միտքն ալ կը գործէ, ունի ազատ գործունէութիւն. սակայն ամէն մտային գործունէութիւն անհրաժեշտաբար արդիւնաբեր աշխատանք չէ: Մինչ տնտեսական աշխատանքի գաղափարը կապուած է ինքնազգացումի և դժուարութիւններու յաղթահարումին հետ, արդիւնաւոր աշխատանքը գործունէութիւնն է մտքին, որ ինքնաբեղմնաւորումով նոր մտապատկերներ և մտապատկերներու կապակցութիւններ կը ստեղծէ հոգեկան կեանքի բարձր ... ազնիւ ամբողջականութիւն մը կազմելու և զայն գործնապէս մարմնացնելու համար: Մտքի արդիւնաւոր աշխատանքը կը հայթայթէ նոր փորձառութիւն, նոր ուժ ու թռիչք հոգիին: Ան աղբիւրն է ձեռներէցութեան, քաջութեան, ինքնուրոյնութեան, բարեացակամութեան, նուիրումի, ազնուութեան ու աշխատանքի անպարտելի հաճոյքին:

Արդիւնաւոր աշխատանքը ինքնակերտումի և ձեւաւորումի առնող հոգեկան ազատ գործունէութիւնն է, որ դաստիարակութեան ուժեղ միջոց մըն է, ... նորութեան ծառայելու ... բարոյական արժէքներով ... :

Այս ընդհանուր ստանդքին շուրջ կը դառնան շատ հեղինակաւոր մանկավարժներու, ինչպէս Բասլզէնի, Կաուտիկի, Քերշընշթայների, Շպրանկէրի, Բեզերընի, և ուրիշներու տուած բացատրութիւնները ու սահմանումները, որոնք ձեւականօրէն իրարմէ կը տարբերին:

Արդիւնաւոր աշխատանքին էութենէն կը բղխին հայեցակէտեր դաստիարակութեան համար ընդհանրապէս և դպրոցի կազմակերպութեան և ուսուցման եղանակի համար մասնաւորապէս: Թէ մեր նախակրթարաններուն և միւս վարժարաններուն մէջ երբեք տեղ տրուած չէ: Եւ կամ նուազագոյն չափով հոս ու հոն տարիք կը տրուի աշակերտին արդիւնաւոր աշխատանք կատարելու համար, բացայայտ է: Մեր դպրոցական շրջանակներուն մէջ տիրող հասկացողը քննութիւնն է, որուն համար կ'աշխատուի ուղեղին մէջ թխմել ծանօթութիւններ ու ծանօթութիւններու շարքեր: Այս իրողութիւնն ինքնին մեր վարժարաններէն ներս մեծ արգելք մըն է աշակերտութիւնը մղելու արդիւնաւոր աշխատանքին, որուն իրագործումը, հակառակ նախակրթարանի աշակերտութեան մատղաշ տարիքին, կարելիութեան սահմանէն դուրս չէ, ընդհակառակ իր փոքրիկ չափանիշով:

(Շար.) Տօքթ. Վ. ՀԱՊԷՇԵԱՆ

ՂԱՐԻՊՆԵՐՈՒ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

Սիրտս ու միտքս, հոգիս ու ուղեղս, կը թռին ու կը թառին մեր հայրենի բոյնին քովիկը: Թողուած Հայրենիքին վիշտն ու կիսափուլ անկիւնիկ մը կ'ուզէ որ զիս հոն խոյանալ կը հարկադրեն:

Զարտուղի լռութիւն մը կը թուի ծանր հիմակ և զգացում կոծանք մը տարածուած կը մաղէ — որովհետեւ անոնք քանդ — ուր հայրենիքի ցաւն ունին և կայտառ ըմբոստ զօրիկ մը որ կը թափառի դեռ: Ցոգնատանջ հայրենիք մը ունիմ, ուր պապենի երդիքս գլխիկոր կծկուած է հիմակ, ձիւնին վեհափառ սպիտակութեան տակ:

Հո՛ն են արիւնի անմիջական կապերով կապուած բոլոր սիրելիներու գերեզմանները:

Հոն գինին չի շիկնիր հարսի պէս և կարմիր մասերը չեն փայլիր միրգերուն մէջտեղերը: Այսօր ցուրտին զարթօնքը տարին — ցուրտ վիրաւորանք մը հոգիս կը տարուէ և ներսիդիս մաշեցուած, խեղդուած յիշատակը վեր կ'առնէ իր աղեխարշ գլուխը:

Նոր տարի է կ'ըսեն: Այսօր յիշատակներու տակ մոխիրներ կը խառնէ կրկին, ու, յուշապարիկի մը պէս, յուշիկ, յուշիկ կը քակէ անուշի՛կ յուշիկներու շղարշն ու շլացուցիչ շէնքը:

Այո՛, Նոր տարի այսօր և կը բացուին հին ու նոր վէրքերու՞ բերաններ:

Մարդ իր շուրջի պարապը այսօր ա՛լ աւելի կը զգայ ու կը ողբա՛յ:

Շնորհաւոր Նոր տարի, ... կողոպ ...:

Այ՛, բայց, ...:

Միշտ է թէ ... կը սպասեն բոլոր յուսահատները, լքուածները, լաստախարխները, թշուառները, յոգնածները, գրկուածները, աղքատնե՛րը: Ամէն մարդ, ամէ՛նքը:

Գիտենք, թէ Հայոց Նոր տարին դեռ չեկաւ: Աշխարհի ամէն կողմ ցիր ու ցան, թշուառ ու հալածական հայերս, Նոր տարիին կը նայինք վախով ու դողով, որովհետեւ ամէն Նոր տարի նոր փորձանք մը բերաւ մեր գլխին, ամէն մէկ Նոր տարի չարիք մը ծնաւ մեզի:

Մեր կռունկներն անգամ սպաննուած են, որ ելլենք և անոնցմէ մեր աշխարհէն խաբերիկներ ուզենք,

Հզօրներու ականջները խուլցած են, չեն լսեր ... մեր հոգին ...

«Թողել եմ ու եկեր, մնալ ... այգիս»:

«Բանի որ ա՛խ կ'անեմ կու ջնջուի հոգիս»:

Մենք չենք կրնար լռել, իսկ եթէ ստիպուինք լռել, քարերն ու աւազները լեզու պիտի ելլեն ու դառն ու դառնագին ողբալ պիտի սկսին:

Պատմութիւնը կը տեղեկացնէ մեզ թէ պատերազմի օրերուն հայրենի երկիրէն երկար ժամանակ բաժնուած և հեռաւոր տեղեր գտնուող ֆրանսացի զինուորներ նոր տեսակ հիւանդութեան մը բռնուեցան, որուն Հայրենաբաղձութիւն անունը տուին:

Ինչո՞ւ մեղադրուինք, չէ՞ մի որ մենք ալ նոյն հիւանդութենէն վարակուած ենք:

Կը դիտենք ... որ մերը չէ, կ'ապրինք ... որ մեր դարունը չէ:

Պատմութեան մէջ հին մատեան մը կը ... անունն էր «Տէրը յոգնեցաւ»:

... եթէ դուն ալ Տէր-զօր գացիր ու լքեցիր, մեր մատեան ալ կը դառնայ Տէր-զօրը:

Տէ՛ր, լսէ այդ մատեանէն Նոր տարւոյ առթիւ բարձրացած մրմունջները և տե՛ս կրկին, մեր ցեղին միլիոն մը զաւակներուն, եղունգներն են յօշոտեր, անոնք ժանգոտ սուրերով են խոցուեր, աչքերնին հրատապ պայտերով ... և արիւն են կթեր: Հայ մայրերու և քոյրերու արիւնքներէն համրիչներ են շիներ և մարգ բարեկիններ, իրարու նուէր են ղրկեր:

Այսօր ես սիրտս պզտկող ճիչեր եմ լսեր և իմ ալ սրտիս վրայ դաշոյն մ'է մխուեր:

Ինչպէ՞ս տօնենք Նոր տարին, երբ մեր մեռելները հանգիստ քուն չունին և օտար աւազներու տակ են, թիզ մը հող ցոյց կը տրուի և իրարու վրայ թաղուիլ կը ստիպուինք: Տէ՛ր չե՛նք տօներ Նոր տարին, երբ հայ բազմութիւնները այսպէս կը թափառին: Տէ՛ր, մեր հոգերը գազաններու սուրին և մեզ չոր հացի մը կարօտ դարձուցին: Տէ՛ր, գթա՛ մեզ, եթէ քո՛ւն ես, արթնցիր և տե՛ս, քեզ շրջապատող կանթեղներն արիւնով են լեցուած, բուրվառին մէջ կը մխայ արցունքն պղծուած հայ կոյսերու: Արիւնով զինովցած խնկամանն ալ չի բուրեր ... մարմինը խունկին:

Տէ՛ր, անհայրենիք և ցեխերու մէջ իյնող հոգին ... հաստատութեան ... Նոր տարի ... կ'ուզեն Բաղդատ..., Հայոց Նոր տարին:

Գր. Գ. ԳՈՒՏՈՒՋԵԱՆ

ԿՈՅՐԵՐԸ ՊԻՏԻ ՏԵՍՆԵՆ

Վիեննացի ճարտարագէտ մը, Եոսէֆ Հարթէլկրուպէր, շինած է գործիք մը, որուն շնորհիւ կոյրերը կրնան զանազանել լոյսը խաւարէն, ... առարկաներու ձեւը, և ... գիրք կը կարդան նոյնիսկ:

Այս գործիքին գաղտնիքին շուրջ առայժմ ոչինչ կ'ըսէ ...: Բայց ան իր գործունէութիւնը ... է քանի մը բժշկական ընկերակցութեանց, և, անցեալ ամսուան սկիզբը, Վիեննայի Գիտական Ակադեմիային մէջ հրապարակային փորձեր կատարած է: Հաւաքոյթին ներկայ եղած են բժշկական աշխարհի ներկայացուցիչները, ընկերային հոգերու նախարարութեան պաշտօնեաները, գրագէտներ, լրագրողներ և բազմաթիւ կոյրեր:

Հարթէլկրուպէրի գործիքը կը դրուի գլուխը մետաղային շրջանակով մը, որուն մէջէն կ'անցնի ելեկտրական ...:

Այս վերջինը, ինչպէս կ'երեւի, կը գրգռէ տեսողութեան ջիղը և ուղեղային կեդրոններուն կուտայ համապատասխան լուսաւոր զգայնութիւն:

Փորձի սկիզբը, Հարթէլկրուպէր յայտնած է թէ կրնան իր վրայ փորձել: Խնդրած է որ կապեն իր աչքերը սեւ, անթափանցելի կապով մը ու իր գլխուն անցնել մետաղեայ շրջանակը: Ի մեծ զարմանս ներկաներուն, սկսած դանդաղ բայց անսխալ կարդալ տպագրեալ գրութիւն մը:

Անկէ յետոյ գործիքը փորձուած է կոյրերուն վրայ: Հարթէլկրուպէր յայտնած է թէ իր գործիքը արդիւնք կուտայ միայն երկար վարժութենէ վերջ: Այսու հանդերձ, կոյրերը կրցած են լոյսը մութէն զանազանել և կրցած են նոյնիսկ ըսել թէ լոյսի աղբիւրը ո՛ւր կը գտնուի — ձա՞խ թէ աջ կողմը:

Ան ցոյց տուած է նաեւ քանի մը կոյրեր, որոնց վրայ ի գործ դրած է իր գործիքը արդէն տարէ մը ի վեր, և անոնք այժմ ազատօրէն կրնան զանազանել գոյները:

Հարթէլկրուպէրի աշխատակիցը բժիշկ մըն է, Ֆրից Հաւկեր, որ իր տեսողութիւնը կորսնցուցած է քանի մը տարի առաջ, ինքնաշարժի արկածի մը պատճառաւ:

Մասնաւոր մարմին մը ընտրուած է բժիշկներէ, կենդանաբաններէ եւ բնագէտներէ, որպէսզի քննէ այս գործիքը:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ ԵՒ ՀԱՅՈՒ ՄԸ ԴԱՇՈՒՆԱՀԱՐՈՒՄԸ

Գերման կայսր Վիլհէլմ Բ.ի նշանաւոր և ամենավստահելի լրտեսին յուշերը կը հրատարակէ յունական «Ազրոփօլիս» թերթը: Կը քաղենք հետեւեալ հատուածը.—

«Գերման կայսերական ամոլին Պոլիս գտնուած միջոցին կայսրուհին փափաք յայտնեց այցելելու սուլթաններու հին պալատը:

Բանի ծպտեալ ոստիկանական գործակալներ, որոնց հետ ես ալ, ծպտուած, կայսրուհիին հետեւեցանք, առանց նշմարելի ըլլալու:

Պալատէն դարձին կայսրուհին արտայայտեց ինչ ինչ գնումներ ընել Թրքական բազմերանգ շուկայէն: Ուստի մխուեցանք Պոլսոյ ամենէն ախրահռչակ մէկ փողոցին մէջ: Խուռներամ բազմութիւն մը կ'արգիլէր զինք յառաջանալ և մենք ինչքան ալ աչքերնիս չորս բացած, բազմութենէն չէինք կրնար անոր մօտենալ:

Ցանկարծ կայսրուհին մինակը մնաց մարդու մը հետ, որուն համար յետոյ իմացանք թէ հայ մըն էր: Այս խորհրդաւոր մարդուն ակնարկէն, շարժումներէն ու յուզմունքէն, այնպէս կ'երեւէր թէ կ'ուզէր կայսրուհիին վրայ յարձակիլ, սակայն հազիւ քանի մը րոպէ անցաւ, կայսրուհիին շուրջը հաւաքուած բազմութիւնը յաջողեցանք մեր ձեռքը գտնուած հաստ գաւազաններով ճեղքել և կայսրուհիին մօտենալ: Արդէն Թուրք գործակալներն ալ խորհրդաւոր անձին շարժումները նշմարած էին: Հազիւ թէ հասեր էինք հոն, անիկա գետին ինկաւ անկենդան, առանց ոչ իսկ ճիչ մը արձակելու: Թուրք ոստիկան ... մը իր դաշոյնը անոր կոկորդը մխեր էր:

Բազմութիւնը սկսաւ ցրուիլ: Ոստիկանները աջ ու ձախ կը հարուածէին: Քիչ ատենի մէջ ամբողջ այն շրջանը ամայացաւ: Թուրք ... շրջապատեր էին կայսրուհին և պալատ տարին: Կայսրուհին առաջնորդուեցաւ շուկայի հիւղակներէն մէկուն մէջ, որպէսզի չտեսնէ ոստիկանութեան աջ ու ձախ տուած հարուածներէն վիրաւորեալները, որոնց թիւը շատ մեծ էր:

Ես ինքս ալ մահակի այնպիսի ուժգին հարուած մը ընդունեցայ գլխուս, որ քիչ մնաց ինքզինքս կորսնցնէի:

Գլխուս վէրքը փաթթելու կ'աշխատէի, երբ կոմս Վօն Միրպախ զիս ... կոմսը զիս կայսրուհիին քով առաջնորդեց, որը ըսաւ ինծի.

— Ի՞նչ պատահեցաւ այսօր Պրն. Սթայնհաուէր, ըսաւ խօսէ: Զիս սպաննե՞լ կ'ուզէին:

— Վեհափառ, գողերու խումբ մըն էր, որ սովորաբար գողութիւններ կը գործէ Թուրք շուկային մէջ: Անկէ վերջը սակայն, կ'աղաչեմ որ ձեր վեհափառութիւնը բարեհաճի իմացնել ուր որ կը փափաքի երթալ որպէսզի պէտք եղած զգուշական միջոցները ձեռք առնենք:

— Իրաւունք ունիք, ըսաւ կայսրուհին: Այդպէս պիտի ընեմ: Այսօր որովհետեւ մէկ ժամ ազատ էի, փափաքեցայ Թրքական շուկան տեսնել: Բայց ասիկա ինծի համար դաս մը եղաւ: Բայց չըսեր թէ շատ վիրաւոր կա՞յ:

— Ոչ, քանի մը թեթեւ սկրդուքներ միայն:

— Բան մը եա, Պ. Սթայն Հաուէր: Անշուշտ լսեցիք թէ, շատ մը անիշխանականներ Ալէքսանդրիայէն մեկներ են հոս գալու համար: Կը կարծէ՞ք թէ վտանգ մը կայ:

— Զրոյց մըն է, զոր չեմ հաւատար: Նաև դիւրին բան չէ որ օտար մը ձեր վեհափառութեան մօտենայ Եըլտըզ Քէօշկին մէջ:

ՄԻ՛ ՔԱՋԱԼԵՐԷՔ ՋՐԻ ԹԵՐԹ ԿԱՐԴԱՑՈՂՆԵՐԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՀԱՅՈՑ ԿՐՕՆԱՊԵՏԻ ՍՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սպանութիւն խորանի առաջ աղօթողներու ներկայութեան

Գահիրէի Արաբական մեծ օրաթերթը, «Ահրամ», իր 27 Դեկտեմբեր թիւով, վերի խորագիրներուն տակ, հետեւեալ հեռագիրը կու տայ.—

Լոնտոն, 25. Ահրամի սեփական թղթակիցէն.— Նիւ Եորքէն կը հաղորդեն թէ եկեղեցիին մէջ, խորանի աստիճաններէն վեր բարձրացած պահուն, Հայոց արքեպիսկոպոսին սպանութիւնը սարսափ ազդած է ժողովուրդին:

Այս դէպքին առթիւ կատարուած վերջին քննութիւններէն կը հասկցուի թէ երբ արքեպիսկոպոսը կղերական զարդարանքներու մէջ դէպի խորան կը յառաջանար, չորս անձեր, որոնք այժմ ձերբակալուած են, իրենց նստարաններէն ելլելով կը յարձակին անոր վրայ՝ եկեղեցին մէջ, հարիւրաւոր աղօթողներու ներկայութեան: Անոնցմէ մէկը խոշոր դաշոյնի քանի մը հարուած կ'իջեցնէ եպիսկոպոսին, որ անկենդան գետին կը փռուի արիւնաթաթախ:

Սպանեալի Սովիէթական հակումը եւ իր հակառակորդներու Ստուարացումը

Սպաննուած արքեպիսկոպոսը Նիւ Եորք եկած էր Սովիէթական խորհրդային հանրապետութեան հաստատումէն վերջ: Ան համբաւուած ըլլալով իբր սովիէթներու ջատագով այս պարագան կարեւոր պատճառներէն մէկն եղաւ իրեն դէմ ատելութիւն գրգռելու: Այնքան ստուարացած էր իր հակառակորդներուն թիւը, որ ան ստիպուած էր իր կեանքին վրայ հսկող թիկնապահներու ընկերակցութեամբ շրջագայելու գացած տեղերը:

Երկու հայ ամբաստանեալներ Ձերբակալուած են

Եպիսկոպոսը սպաննած ըլլալու ամբաստանութեամբ ձերբակալուած են երկու հայ նպարավաճառներ, որոնք Հայկական եկեղեցիի նշանաւոր երեք գաղափարներու ջատագովներէն են:

ԿՈՒՐԱ-ՀՕՄՕՐԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

«Արազի 14 Դեկտեմբերի թիւին մէջ կը կարդանք.— Թեմական խորհուրդը ... նկատի առած է Կուրա-Հօմօրի եկեղեցիի պարագան, ի լրոյ իմացած ըլլալով որ Սուչովայի քաղաքապետութիւնը արդէն վաճառելու վրայ է նոյն եկեղեցին 150 հազար լէյի փոխարէն, առանց այդ մասին Թեմական կանոնագրութեան հարկադրած հաւանութիւնը առած ըլլալու Թեմական խորհուրդէն: Խորհուրդը որոշեց բացատրութիւն պահանջել Սուչովայի քաղաքապետութենէն:

Կուրօ-Հօմօրի եկեղեցին վաղուց լքուած է, տեղւոյն մէջ այլեւս հայ համայնք գոյութիւն չունենալուն համար: Ասկէ առաջ դիմումներ եղած էին հայ թեմականութենէն մոս վաճառելու համար նոյն եկեղեցին կամ փոխանակելու համար Չէրնօվից գտնուող օրթոտոքս եկեղեցիի մը հետ: Հարցը ցարդ անլոյծ կը մնար: Սուչովայի քաղաքապետութիւնը, որուն ենթակայ է նոյն եկեղեցին, կ'երեւի իր սեփականը նկատելով տեղւոյն ... պատճառաւ, այժմ ձեռնարկած է զայն վաճառելու համար:

ՀԱՅ ԿԵԱՆՔԸ ՄԵՔՍԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Մեքսիկայէն կը գրեն թէ տեղին Խարբերդցիներու միութիւնը, իր հիմնադրութեան տարեդարձին առթիւ, երեկոյթ մը կազմակերպած է: Հայ գաղութը, գրեթէ ամբողջովին, ներկայ եղած է: Միութեան ատենապետ Գ. Ս. Հագագործեան բացատրած է հաւաքոյթին նպատակը եւ մինչեւ հիմա թափուած ջանքերը Նոր Խարբերդի օժանդակութեան համար: Եղած են ..., արտասանութիւններ, ու յետոյ ներկայացուած է Յ. Պարոնեանի «Մեծապատիւ Մուրացկաններ»ը»:

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԻ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀ

Բարեգործականի Դիւանէն դեկտ. 19 թուակիր ցեկոյցէն կ'իմանանք թէ դեկտեմբեր 14ին Միութեան Նախագահ ընտրուած է Զարեհ Նուպար պէյ, ... փոխ նախագահ եղբայրը: Առաքել պէյ Այս վերջինը աւելի սուրէն ըլլալով, ... ուզեր են զայն ընտրել, բայց «Առաքել պէյ իր առողջական վիճակին բերումով չկարենալով այդ բարձր պաշտօնին ամբողջ պատասխանատուութիւնը ստանձնել, այս կարգադրութիւնը աւելի նպատակայարմար գտած էր»:

ՀԱՅ ՄԸ ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ

Փարիզի մէջ, 19 դեկտեմբերին ... ունեցած է պարգեւախաղի երրորդ ... վիճակահանութիւնը: Այդ վիճակահանութեան շնորհիւ տասը միլիոնատէր դարձած են բախտի բերմամբ:

Նոր միլիոնատէրներէն մէկն ալ ... մըն է, դեղագործ Գ. Թուղլաճեան, ... ունէր «Հօս» սարքին 89 788 թիւը եւ ... բնակի Փարիզէն չորս ժամ հեռու, ... փլած (Մանշի վրայ) կոչուած տեղը: ... բախտաւորը Փարիզի հին գաղթականներէն է, Կեդրոնականցի եւ երկու զաւակներու տէր է:

ՀԱՅՈՒ ՄԸ ԳԻՒՏԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷ...

«Սօն Փօսթա» թուրք թերթը կը գրէ.

Մեր մէկ հայրենակիցը, Աբիկ Տէր ...սուրեան, ասկէ առաջ վերին աստիճան ... ուսագրաւ առաջարկ մը բրած էր ... խոտի մենաշնորհի վարչութեան: Այս ... համաձայն, կարելի է օգտուիլ ... ծխախոտներէն որոնք թրքու անպէտ ... փտած ծով կը նետուին, քիմիական ... գործութեան յաւելուածական ծախք մըն ... պատրաստելով մարդկութեան:

Աբիկ էֆէնտիի առաջարկին վրայ, կատարուած փորձը յաջող արդիւնք ... է: Անոր հնարած մէկ հեղուկը միջոցաւ ... ծիրով մը կը սրսկուի փտած ծխախոտ... վրայ, որուն գոյնը, հոտը եւ որակը ... միջապէս կը փոխուի: Այս ձեւով, ... ուելիք ծխախոտները կարելի է քիլօն 1 ... ոսկիի ծախել ու ...:

Փորձերը մէկ երկու ամիս ալ պի... տարունակուին, եւ անկէ յետոյ վերջնակա... որոշում մը պիտի տրուի: Աբիկ էֆէն... կ'ուզէ իր գիւտը ծախել Մենաշնորհի ... կերութեան եւ ատոր համար պայմանն... ... 0 գր... կ'ուզէ փտած ծխախոտները իր ծախքո... բարելաւելու համար:

Ծխախոտը հոտը եւ գոյնը չի հանդ... դուրծեր: Հետեւաբար, Աբիկ էֆէնտի... գիւտը կոչուած է մեծ յեղափոխութի... մը յառաջ բերելու համար ծխախո... աշխարհին մէջ եւ տարեկան տասն տա... նօթին միլիոն ոսկի սանեցնելու:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Փոխան ծաղկեպսակի այցելութեանց, ... Մկրտիչ Գարագաշեան 100 Սուրիական դահեկան Ս. Նշան ազգային վարժարանին եւ 200 Սուրիական դահեկան Մ... մբլիքեան բուժարանին կը նուիրէ:

Սեանայ նուիրատուին:

ՖՈՒԹ-ՊՈԼ

Association sportiv de la Békaa ընդ դէմ Հ.Մ.Ը.Մ.Ա.-ի խումբ...

Տեղի կունենայ 31 Դեկտ. 933 կիրակի ... կէս օրէ վերջ ժամը 3ին Internation... դաշտին վրայ (Նախկին թիրօ բէծօն) ... կ Շպէփ:

Կը հրաւիրուի հայ հասարակութ... ներկայ գտնուիլ սոյն հետաքրքրական ... ցումին:

Կարդացէ՛ք եւ տարածեցէ՛ք «ԱԶԴԱԿ»Ը

ԱԶԴԱԿԻ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԳԱՐԱՄԱԶՈՎ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐԸ

Թարգմ. ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ — Հեղինակ ՖԻՈՏՈՐ ՏՈՍԹՈՒԵՎՍՔԻ

Գ. ՄԱՍ

Է. ԳԻՐՔ

ՄԻԹԻԱ

Նախ ամէն բան լաւ ընթացաւ: Հազիւ տեղեկացան իր ժամանումին, և ներս մտցուցին զինքը, ... տանտիրուհին իրեն ընդառաջ վազեց ըսելով որ զինքը կը սպասէր:

— Կը զարմանա՞ք: Նախազգացում մը ունեցայ: Ապահով էի որ այսօր պիտի գաք:

— Արդարեւ, տիկին, զարմանալի է, ըսաւ Միթիա, չփութահար նստելով: Բայց...: Հոս եկայ շատ կարեւոր, ծայրայեղօրէն կարեւոր, — գոնէ ինծի համար, — գործի մը համար, տիկին, ու կը շտապեմ...

— Գիտեմ թէ կարեւոր գործի մը համար եկած էք, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ: Այս կէտը նախազգացում չվերցներ: Կարատասր էիք գալ Քաթերինա Իվանովնայի տան մէջ երէկուան պատահարներէն վերջ, չէիք կրնար չգալ, չէիք կրնար... անխուսափելի էր:

Իրական կեանքի իրապաշտութի՞ւն է, տիկի՛ն, ահա՛ եղածը, բայց թոյլ տուէք որ տեղեկացնեմ ձեզ...

— Շատ ճիշդ գաղք, իրապաշտութի՛ւնը, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ: Ես իրապաշտութեան համար ստեղծուած մէկն եմ, զզուած եմ բարոյախօսութիւններէն...: Լսեցի՞ք Սթարեց Զօսիմայի մահը:

— Ո՛չ, տիկի՛ն:

— Այս գիշեր մեռած է, եւ երեւակայեցէք...

— Տիկին, ընդմիջեց Միթիա, ես կ'երեւակայեմ սա՛ միայն թէ յուսահատ վիճակի մը մէջ եմ, եւ թէ, եթէ չօգնէք ինծի, ամէն բան պիտի փլի, առաջինը ըլլալով ե՛ս.... Ներեցէք արտայայտութեանս կոպտութիւնը, բայց հոգիս կրակներու մէջ է...:

— Այո, այո, գիտեմ այդպէս ըլլալը...: Բայց այդքան կարեւորութիւն չեմ տար ձեր ըսելիքին, քանի որ արդէն տեղեակ եմ անոր: Երկար ատենէ ի վեր կը հետաքրքրուիմ ձեր ճակատագրով, կը հետեւիմ անոր ու կ'ուսումնասիրեմ զայն... Օ՜հ, հաւատացէ՛ք ինծի, հոգիներու մասնագէտ բժիշկ մըն եմ ես, Տիմիթրի Ֆիոտորովի՛չ:

— Տիկին, եթէ հոգիներու մասնագէտ բժիշկ մըն էք դուք, ես ալ փորձառու հիւանդ մըն եմ և նախազգացումը ունիմ թէ քանի որ այնքան ջերմապէս կը հետեւիք ճակատագրիս, դուք պիտի օգնէք ինծի սպառնացող դժբախտութենէն ազատելու համար զիս: Բայց, վերջապէս, թոյլ տուէք որ պարզեմ ձեզի այն նպատակը որ հոս կը բերէ զիս:

— Մի՛ վերջացնէք, մանրամասնութիւններ են ատոնք: Գալով օգնութեան, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ, դուք չը պիտի ըլլաք առաջինը որուն օգնած ըլլամ ես: Լսա՞ծ էք Պէլմէսով զարմիկուհիիս մասին խօսուիլը: Ամուսինը թշուառ էր, կը փլէր՝ ըստ ձեր այնքան յատկանշական բացատրութեան: Լա՛ւ ուրեմն, թելադրեցի որ ձիարածութեամբ զբաղի. հիմա շատ բարգաւաճ վիճակ մը ունի: Երբեք մտածա՞ծ էք ձիարածութեամբ զբաղելու մասին, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ:

— Երբե՛ք, Տիկին, օ՜հ, Տիկին, երբե՛ք, բացագանչեց Միթիա, ու այլեւս չկարենալով զսպել ինքզինքը, ոտքի ելաւ: Կը պաղատիմ որ մտիկ ընէք զիս, երկու վայրկեան թոյլ տուէք ինծի որպէսզի կարենամ նպատակս բացատրել ձեզ: Շատ կը շտապեմ, պոռաց Տիմիթրի յուսալով ... նոր բերանը անկէ աւելի արագ ու աւելի բարձր խօսելով: Ձեզի եկայ յուսահատ, ձեզմէ ... փոխադարձ երեք հազար րուբլի ուզելու, Տիկի՛ն, թողէք որ ...:

— Վերջը, վերջը, ըսաւ Տիկին Խօխլագով ձեռքը շարժելով: Գիտեմ թէ ինչ պիտի ըսէք: Երեք հազար րուբլի կ'ուզէք: Աւելին պիտի տամ ձեզ, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ, բայց պէտք է հնազանդիք ինծի:

Տիմիթրի ընդոստ վեր ցատկեց:

Տիկի՛ն, այս որքա՜ն բարի էք: Աստուա՜ծ իմ... մարդ մը կ'ազատէք մահէն, անձնասպանութենէն... երախտագիտութիւնս...:

— Ձեզի պիտի տամ երեք հազար րուբլիէն անհունապէս աւելին, կրկնեց Տիկ. Խօխլագով, խաղաղ ժպիտով մը Միթիայի ուրախութիւնը դիտելով:

— Անհունօրէ՞ն: Աւելիին պէտք չունիմ: Ինծի ... ճակատագրական գրամը միայն պէտք է, այդ երեք հազար րուբլին: Շնորհակալ եմ... մտիկ ըրէք ծրագիրս...

— Կը բաւէ՛, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ, կը բաւէ՛, ընդմիջեց Տիկ. Խօխլագով բարերարի մը անուշ արտայայտութեամբ: Ձեզի ազատել խոստացայ ու պիտի ազատեմ ինչպէս ազատեցի Պէլմէսովը: Ի՞նչ է ձեր կարծիքը ոսկի հանքերուն մասին, Տիմիթրի Ֆիոտորովիչ:

— Ոսկեհանքերո՞ւն մասին: Այս մասին երբեք չեմ մտածած:

— Եւ սակայն ես խորհած եմ ձեր տեղը: Ամիսէ մը ի վեր այս մտածումով կը հետեւիմ ձեզի: Ահա՛ կարծի մը, ըսի ինքնիրենս, իր տեղը հանքերուն մէջն է: Ուսումնասիրած եմ նոյնիսկ ձեր քայլուածքը, եւ համոզուած եմ որ ... հանքերը պիտի գտնէք...:

— Ի՞մ քայլուածքս, Տիկին:

— Հարկաւ ձեր քայլուածքը: Կը մերժե՞ք քալուածքէն նկարագիրը ճանչնալ:

(110) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Ֆրանգօ-Ճափոն յարաբերութիւնները

ՓԱՐԻԶ.— Հանր. Նախագահ պ. Լըպրէօն, այսօր ժամը 11ին ընդունեց Ճափոնի դեսպան պ. Սաթօն։ Ճափոնի դեսպանին եղաւ գինուորական պատիւներ։ Դեսպանը ի միջի այլոց ըսաւ. «Երկար ժամանակէ ի վեր Ճափոնի եւ Ֆրանսայի միջեւ կը տիրէ բարեկամական ջերմ մթնոլորտ մը։ Այս երկու երկիրները, աշխատեր են եւ աշխատեցան վերջերս աշխարհի խաղաղութեան համար։ Երջանիկ եմ անհունօրէն որ Փարիզ կը գտնուիմ։ Ամեն կերպով պիտի աշխատիմ Ֆրանսայի եւ Ճափոնի միջեւ գոյութիւն ունեցող բարեկամութիւնը աւելի եւ աւելի զարգացնել։ Ձեզ հետ պիտի աշխատիմ նաեւ, տիեզերական խաղաղութեան համար։

Պ. Լըպրէօն, պատասխանեց Ճափոնի դեսպանին հետեւեալ խօսքերով.

Մեծ գոհունակութեամբ է որ Ֆրանս. կառավարութիւնը ձեզ կը տեսնէ Փարիզի մէջ։ Դուք շատ յարգուած էք մեր երկրին մէջ։ Դուք աշխատեցաք խաղաղութեան եւ միջազգային համերաշխութեան համար։ Դուք պիտի գտնէք ամէն աջակցութիւն Ֆրանս. կառավարութենէն։ Երկու երկիրներու անկեղծ բարեկամութեան համար ոչ մէկ ջանք պիտի խնայուի մեր կողմէ»։

Զինաթափութիւնը

ՓԱՐԻԶ.— Նախարարաց խորհուրդի տուած որոշումներուն առթիւ թերթերը երկար յօդուածներ կը հրատարակեն։ Մամուլը բոլորովին համակարծիք է կառավարութեան տուած որոշումներուն։ Այս առթիւ «Լը Ժուրնալ» կը գրէ. «Կացութիւնը վերին աստիճան պարզ է։ Ֆրանսան կ'ըսէ Գերմանացիներու, պատրաստ ենք ամէն բանի համար, միայն վերազինման հարց չըլլայ, ապա սպառազինութեան կրճատում»։ «Էքսէլսիօր» կը գրէ. «Ֆրանսայի դիրքը պարզ է։ Անիկա, դաշնակից եւ բարեկամ երկիրներու հետ համախորհուրդ, կ'ուզէ զինաթափութեան հարցը լուծել, քաղաքական, իրաւաբանական եւ թէքնիքական տեսակէտներով։

Գերման մամուլը կը քննադատէ Ֆրանսան

ԲԵՐԼԻՆ.— Գերմանո-Ֆրանսական բանակցութեանց հանդէպ Ֆրանսայի բռնած դիրքը, կը քննադատուի ուժգնօրէն մամուլի կողմէ։

Ազգայնական թերթ մը կը գրէ. «Ֆրանս. կառավարութիւնը կ'ուզէ գործերը երկարաձգել մինչեւ ի ճամրուն երկայնքին։ Ֆրանսան չի ցանկար որ մեր զինուորներուն թիւը աւելնայ։ Ֆրանսան պէտք է լաւ գիտնայ որ 300 հազար զինուորը նուազագոյն չափով իսկ չի կրնար Գերմանիոյ ապահովութեան օգտակար ըլլալ»։ «Թէյլիշէ Ռունտշաու» կը գրէ. «Կռիւը կը շարունակուի. Բայց Ֆրանսացիները պէտք է գիտնան, որ այդ կռիւը կանգ չպիտի առնէ մինչեւ վերջ։ Ֆրանսայի պայմանները չեն կրնար ընդունուիլ Գերմանիոյ կողմէ»։

Իսկ իտալական մամուլը աւելի խիստ կ'արտայայտուի։ «Թրիպիւնա» թերթը կը գրէ. «Ֆրանսան ամէն բան կը ձգէ մինչեւ, կամ Ազգ. Դաշնակցութեան վրայ։ Ֆրանսան կը շարունակէ դաշնակիցներ եւ բարեկամներ գտնելու քաղաքականութեան հետեւիլ։ Անիկա հակառակ է դաշնագիրներու վերաքննութեան։

Փարիզի տեսակցութիւնները

Պալքանեան երկիրներու կազմակերպութիւնը

ՓԱՐԻԶ.— Ռումանիոյ Արտ. Գործերու նախարար պ. Տիտիւլեսքօ 2 յունուարին պիտի ձգէ Փարիզը երթալու համար Հռոմ։ Իտալ. մայրաքաղաքէն պ. Տիտիւլեսքօ պիտի անցնի Լոնտոն եւ երկին [illegible] գայ [illegible] բարը, այս առտու, «Հավաս»ի գործակալութեան յայտարարեց. «Պալքանեան երկիրներու կազմակերպութեան եւ խաղաղութեան ամենակարեւոր գործօններէն մէկը [illegible] երկիրները այսօր կ'աշխատին խիստ բարեկամօրէն եւ կ'ուզեն որ իրենց միջեւ կնքուած դաշինքը գործադրուի եւ տեւական ըլլայ։ Այս խնդրոյ համար է, որ ես Զակրէպի մէջ տեսնուեցայ Սերպիոյ Աղեքսանդր թագաւորին հետ։ Իմ տեսակցութեան ընթացքին, երէկ պ. Բոլ—Պոնգուրն ալ համակարծիք է այս քաղաքականութեան։ Կը կարծեմ որ Իտալիա և Անգլիա նոյնպէս համակարծիք պիտի ըլլան մեր այս [illegible] քաղաքականութեան։

Պելճիքա եւ Ֆրանսա

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Հիյմանս, երէկ երկարօրէն տեսակցեցաւ պ. Բոլ—Պոնքուրի հետ։ Այս տեսակցութիւնները կը հետապնդեն երկու նպատակ, քաղաքական և տնտեսական։ Տնտեսական գետնի վրայ, երկու երկիրները պիտի գործեն խիստ բարեկամաբար, նկատի ունենալով ի հարկէ Ֆրանսայի և Պելճիքայի մասնաւոր շահերը։ Քաղաքական գետնի վրայ պէտք է Ֆրանսա և Պելճիքա ոչ խօսին, իրենց սահմանագլուխի ամրացման, գերման զինուորական ուժերու դէմ կանգնելու համար։ Ֆրանսա և Պելճիքա փոքր պետութեան իրաւունքներու դէմ չեն բռնա։

Ֆրանսայի դիրքը Գերմանիոյ հանդէպ

ՓԱՐԻԶ.— Ազգ. պաշտպանութեան ժողովէն յետոյ, Նախարարաց խորհուրդը, այդ ժողովին տուած որոշումը վաւերացնելով, Պերլին պիտի ուղարկէ Ֆրանս. դեսպանին միջոցաւ։

Այս առթիւ վարչապետ պ. Շոթան հետեւեալը յայտարարեց լրագրողներուն. «Պէտք է հաստատենք որ կառավարութիւնը վերապահ կը մնայ և չի կրնար բան մը յայտարարել, մինչև որ թղթածրարներ չյանձնուին գերման կառավարութեան։ Այսուամենայնիւ կրնամ այսքան ըսել, որ Ֆրանսա կընդունի սիրով բանակցիլ ամէն մէկ պետութեան հետ։ Ֆրանսա սպառազինութեան դէմ է և կ'ուզէ որ բոլոր խնդիրները կարգադրուին Ժընեվի կամ Ազգ. Դաշնակցութեան [illegible] մէջ։ Ֆրանսա անկեղծօրէն կը ցանկայ, որպէսզի խաղաղութեան գործը շարունակուի»։

«Պէտք է Ֆրանսա զօրաւոր ըլլայ»

ԼՈՆՏՈՆ.— «Տէյլի Մէյլ» թերթը կը հրատարակէ Լորտ Ռոթէրմէրի մէկ [illegible]։

«Օդային յարձակման մը վտանգը կը ծանրանայ Ֆրանսայի վրայ։ Ֆրանսա պէտք է օդային հզօր ուժ մը ունենայ ապահովելու համար Եւրոպայի խաղաղութիւնը։ Ֆրանսա, Եւրոպայի խաղաղութեան գլխաւոր պահակներէն մէկն է, ես կ'ուզէի, որ անոր օդանաւերուն թիւը 20 000ի բարձրանայ։ Օդանաւեր որոնք [illegible]օրէն զինուած, կարող ըլլան ամբակոծել մեծ տրագութեամբ։ Ֆրանսայի ընդհանուր սպայակոյտը կը յայտնէ, որ իր երկիրը, օդանաւային ուժի տեսակէտով, աշխարհի հզօր պետութիւններէն մէկն է։ Ես կը փափաքիմ, որ անոր [illegible]ային զօրութիւնը աւելի բարձրանայ ու զարգանայ։

ՄՈՒՇՏԱԿ ՄՈՒՇՏԱԿ

Եւրոպայէն ստացած ենք մեծաքանակ և ամէն տեսակի Թարմ Մուշտակներ, որոնք կրնան գոհացնել ամենանուրբ և արդիական ճաշակներու։

Կը ծախենք մեծաքանակ ու փոքրաքանակ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ։

Պատրաստել կուտանք ՕԶԻՔ, ԺԱՔԷԹ, ՎԵՐՄԱՐԿՈՒ եւայլն ամէն տեսակ [illegible]ներով եւ ամենէն աժան գիներով։

ՍՔՕՐ ՍՔՕՐ

Կը ծախենք նաեւ Ֆութպօլի, Թէնիսի, Հօքէյի, Պօյօքսութիւնի, Աթլէթիզմի, Մրցմարզութեան և ամէն տեսակի դպրոցական մարզանքի և օրօրի [illegible] առարկաներ պատրաստ և ապսպրանքի վրայ, ամենաաժան գիներով։

Վաճառատուն Ե. ԹՕՓՃԵԱՆ

Ֆօշ փողոց, Մէտամըրի Մարիթիմին դիմացը, երկրորդ յարկ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ ԵՆ

Ցառաջիկայ նաւանական նախագահն է

Ն. Վ. Հապիպ փաշա Սաատ

Կասկած չկայ այլեւս որ Լիբանանի ընտրութիւններն ու վարչական փոփոխութիւնները յետաձգուած են։ Հակառակ զանազան թերթերու եւ ներքնական անձնաւորութիւններու ենթադրութեանց, ցարդ տեղի չունեցաւ պաշտօնական յայտարարութիւնը եւ վարչական առժամեայ ձեւը կը շարունակուի։

Ըստ տեղական թերթերու Յունուար 15էն վերջ տեղի պիտի ունենան այդ փոփոխութիւնները եւ գլխաւորաբար երեք տեսակէտներ կը տիրեն այդ առթիւ։ Առաջին տեսակէտ այն է որ՝ Բարձր Գոմիսէրը, Ֆրանսա չմեկնած, պաշտօնական յայտարարութիւնը մամուլին կը յանձնէ եւ ամէն յիազօրութիւն կուտայ ընդհանուր քարտուղարին իր բացակայութեան միջոցին կատարելու համար ընտրութիւնները։ Խորհրդներ ալ կան որ ընտրութիւնները անմիջապէս տեղի չեն ունենար, այլ Դարձան՝ երբ Բարձր Գոմիսէրը վերադարձած կըլլայ Ֆրանսայէն։ Ուրիշ տեսակէտ մը համաձայն, պաշտօնական յայտարարութիւն տեղի չունենար, այլ ուղղակի ընտրութիւններու կը ձեռնարկուի եւ կը վերջացուի մինչեւ Յունուարի վերջը։ Անկէ վերջ տեղի կունենան փոփոխութիւնները։ Մինչ այդ կը շարունակուի ներկայ վարչաձեւն ու կառավարութիւնը։

Երրորդ տեսակէտ մօտիկներէ կը պնդեն որ Պ. Օպուառ կը նշանակուի առժամեայ կառավարիչ եւ ան կը կատարէ բոլոր փոփոխութիւններն ու կարգադրութիւնները։ Պ. Օպուառի կառավարչութեան շրջանը կը տեւէ մօտաւորապէս 3 ամիս, մինչեւ գարուն, երբ արդէն վերջացած կըլլան ընտրութիւնները։

Լիբանանի կառավարութեան յառաջիկայ նախագահը, ըստ շրջող յաման զրոյցներու, պիտի ըլլայ Հապիպ փաշա Սաատ։ Ուրիշ թեկնածուի մը անունը դեռ չի լսուիր։ Ընդհակառակը, Պ. Օպուառի եւ Հապիպ փաշայի միջեւ տեղի ունեցող երեւոր տեսակցութիւններն ու խօսակցութիւնները ցոյց կուտան [illegible] ամէնութեան թեկնածութեան դէմ առարկութիւն չունի Բ. Գոմիսէրութիւնը։

Կարգ մը երեւոյթներ աւելի կամրացնեն Հապիպ փաշա Սաատի ընտրութեան կարելիութիւնները։ Օրինակի համար, երէկ, երբ ընդհանուր քարտուղար Պ. Լակարտ Հանրապետութեան Նախագահ Ն. Վ. Պ. Շարլ Տապպասի հրաւէրին մասնակցելու համար Ն. Վ. ապարանքը կ'երթար, ճամբան այցելեց Հապիպ փաշան իր բնակարանին մէջ եւ մէկ ժամ տեւող տեսակցութիւն մը ունեցաւ անոր հետ։

Ամէն պարագայի տակ, Լիբանանի վարչական փոփոխութիւններուն եւ ընտրութեանց թուականը կը մնայ ցարդ անորոշ։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

մեռնող հագուստներու եւ վերարկուներու համար՝ 4րդ էջի վրայ կարդացէք Տէմիրճեան եւ Թէվրիզեան վաճառատան յայտարարութիւնը։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԿՈՐՈՒՍՏ ՄԸ

ՄԻՒՄԹԱԶ ՊԷՅ ՍԱՆԲՕ

Խորունկ ցաւով կը տեղեկանանք որ, անցած շաբաթ, Դամասկոսի մէջ իր մահկանացուն կնքած է հայազգի Միւմթազ պէյ Սանբօ, անդամ Սուրիոյ վճռաբեկ ատեանի։

Միւմթազ պէյ Սանբօ բարութեան եւ ազնուութեան տիպար, անձնուէր եւ բարեխիղճ անձնաւորութիւն մըն էր եւ կուզէր ամէն գնով օգտակար ըլլալ իրեն դիմողներուն։ Ան երկար ժամանակ Հալէպի փաստաբանական կանառին նախագահը եղած է, վայելելով անխտիր բոլորի յարգանքը։

Ընդհանուր պատերազմի միջոցին այս բարեսիրտ հայը բազմաթիւ կեանքեր փրկեց եւ նիւթական լայն օգնութիւններ բրաւ շատ մը կարօտ ընտանիքներու։ Միւմթազ պէյ 30 40 տարի առաջ Հալէպ գացած էր եւ հակառակ սիրող բռնութեանց եւ իր ժամանակի պարագաներուն խորունկ սէր մը կը տածէր հանդէպ իր մայրենի լեզուին եւ տեղ տեղ, եւ սահուն կը խօսէր եւ կը գրէր հայերէն լեզուն։

Միւմթազ պէյ օժտուած իր հեզ եւ բարի բնաւորութեան եւ մաքուր նկարագրին յարգանքն ու համակրանքը կը վայելէր Սուրիոյ վճռաբեկի Վսեմ. Նախագահ Մուստաֆա պէյ Պարմաւայի, որուն անբաժան ընկերն էր, եւ առհասարակ բոլոր դատական իշխանութեան եւ պաշտօնեաներու։

Միւմթազ պէյ Սանբօ, բազմանդամ ընտանիքի մը տէր ըլլալով հանդերձ, նիւթական օգնութիւններ կընէր իր բազմաթիւ կարօտ հայրենակիցներուն։

Ցարգանք իր յիշատակին եւ հանգիստ ոսկորներուն։

ԱՐՏԱՔՍՈՒՄ

Երէկ գրած էինք որ, փիլիսոփայ Էմիր Րիհանիի դէմ կառավարութիւնը որոշած էր խիստ միջոցներ ձեռք առնել, որովհետեւ ան հովանաւոր եղած էր ճանչնալ զուրկ վիրաւորական խօսքեր ուղղած էր իր կիրակի օրուան բանախօսութեան միջոցին։

Երէկ, Բարձր Գոմիսէրութիւնը մասնաւոր հրամանագրով մը 8 օր պայմանաժամ կուտայ Էմիրին հեռանալու համար Լիբանանեան երկիրներէն, որովհետեւ փիլիսոփային ներկայութիւնը անցանկալի է:

[illegible] ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԻՆ ԴԷՄ

Պէյրութի կառավարականները եւ գործաւոր տարր բողոք բարձրացուցած են Բարձր Գոմիսէրութեան, յայտնելով իր [illegible] վրայ դրուած նոր տուրքին դէմ։ Անոնք կ'առարկեն որ, կառավարութիւնը փոխանակ քաջալերելու տեղական արտադրութիւնները ու գործարանները այս կերպով [illegible] կը դժուարացնէ անոնց գործը։

ԿԱՏՂԱԾ ՇՈՒՆԵՐ

Մակհարայի մօտակայ [illegible] գիւղին կարգ մը շուները կատաղելով սարսափ ծագեցին վերջերս գիւղին բնակչութեան մէջ։

Այդ շուները աղջկան մը եւ մարդու վրայ յարձակեցան, խածնելով [illegible] անցնող մուրացկանի մը վրայ [illegible] ծակելով վիրաւորեցին խեղճ [illegible]։

Շուները, ի վերջոյ զգալուեցան։ Վիրաւորները հիւանդանոց փոխադրուեցան։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՈՒՑՉԱՆՈՑԻ ՆԱԽԿԻՆ ՏՆՕՐԷՆԸ ԹՈՅՆ ԽՄԵԼՈՎ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ ԵՂԱՒ

Անցած գիշեր, քնէրէն վերջ անձնասպան եղաւ Պէյրութի ուսուցչանոցի նախկին տնօրէն Հիւսնի պէյ Քալանը։

Հիւսնի պէյ տարի մը առաջ հրաժարած էր իր պաշտօնէն եւ կառավարութենէն ստացած կարեւոր գումար մը որպէս հատուցում։ Իր խնայած գումարներով եւ վերջէն ստացած հատուցման գումարով բացած էր գինեգործարան գործատուն մը։ Սակայն, վերջերս աննախաձայնութիւններ ունեցաւ իր ընկերոջ Մուհէտտին Սաատի հետ եւ բաժնուեցաւ անկէ։ Հիւսնի պէյ առանձին տէր դարձաւ գործատան։ Բաւական մեծ վնասներու ենթարկուեցաւ սակայն այս բաժանումէն, որովհետեւ իր ընկերոջ տուաւ կարեւոր տոկոսաբաժին մը։

Վերջերս հասան իր Եւրոպայէն ապսպրած մեքենաները, սակայն չի կրցաւ զանոնք մաքսատունէն ազատել, տրուած ըլլալով որ սպառած էին դրամները։ Սեփականատէր, մեծ վնասով ծախեց մեքենաները։ Համեստ պայմաններով, անկէ վերջ շարունակեց իր գործը։ Բայց գործերը սկսան նուազիլ եւ Հիւսնի պէյ մնաց ծանր պարտքերու տակ։ Ոչ կրնար ձգել գործը եւ ոչ ալ շարունակել։

Այս մտածումները քանի մը օրէ իվեր կը տանջէին եւ կը չարչարէին իր միտքը։ Վերջապէս, երէկ, ուրբաթ գիշեր, Րամազանի իր քնէրիքը ընելէ վերջ, առանձին նստած էր սենեակի մը մէջ։ Կէս ժամ վերջ կինը սենեակ մտնելով կը տեսնէ որ ամուսինը գետին փռուած կը ճչայ ու կը չարչարուի։ Իսկոյն լուր կը ղրկէ եւ կը հասնին երեք բժիշկներ, որոնք չի կրցան սուտով ճանկնալ թէ՝ ի՞նչի արդիւնք են ցաւերն ու ճիչերը։ Սակայն երբ կուզէին անկողնի վրայ պառկեցնել զայն, բարձին տակէն գտան երկու նամակներ, մէկը ուղղուած տիկինին, որով կը յանձնարարէ խնամք տանիլ իր զաւակներուն, իսկ երկրորդը՝ ուղղուած ընդհանուր դատախազին, որուն մէջ ան կը գրէ.

«Ես իմ կամքովս, ազատուելու համար այս աղտոտ կեանքէ անձնասպան եղայ։ Կը յուսամ որ իմ մահուանս պատճառաւ ուրիշները չէք մեղադրեր եւ ուրիշներու նեղութիւն չէք պատճառեր, որովհետեւ ես ձեռքովս խմեցի թոյնի բաժակը»։ Մըտ[illegible]։

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Ճարտարարուեստի ճիւղերն ու արհեստաւորները կը հրաւիրուին իրենց առարկաներն ու արհեստի վերաբերեալ գործերը տեղական ցուցահանդէսին բերել։ Այդ ցուցահանդէսին վայրն է Ասուր փողոց, Այրուրի օթէլին առաջին յարկին վրայ:

Ցուցահանդէսին մէջ պիտի ցուցադրուին Լիբանանի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

Մեր հայրենակիցներէն անոնք որ կուզեն մասնակցիլ սոյն ցուցահանդէսին, պէտք է տեսնել գիմեն երկրաչափ Պ. Ալբունեանին։

ԻՍԼԱՄ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ ԿՈՒԳԱՆ

Մէքքէ գացող շատ մը ուխտաւորներ Պէյրութ հասած են։

Այդ ուխտաւորներէն 80ը Թուրքիայէն, 19ը Հնդկաստանէն եւ 48ն ալ Պարսկաստանէն եկած են։

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՅԱՋՈՐԴ ԹԻՒԸ

«Ազդակ» Նոր Տարուայ առթիւ, յառաջիկայ երեքշաբթի օր լոյս չի տեսներ:

ԹՈՒՐՔ ՄԸ ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

Ուրֆա հրատարակուող «Միլլի»անուն թերթը կը գրէ որ մահուան դատապարտուած է Ալի Օսման անուն ոճրագործը, որ սպաննած էր երեք Սուրիացիներ՝ Քեամիլ Սաատէտին, Մուստաֆա, անոր եղբայրը, եւ Եուսուֆ Սաատալլա:

Անցած տարի այս երեք Սուրիացիները թրքական սահման գացած էին ոչխար գնելու համար։ Ուրֆայի Ասանա պանդոկը իջեւանած էին անոնք։ Ալի Օսման տեսնելով որ անոնց գրպանները լեցուն են, մօտեցած էր անոնց եւ յայտնած որ քիչ շատ ոչխարներ ունի եւ կրնայ աժան գնով ծախել։ Այսպէս զանոնք 20 քիլօմէթր հեռու գտնուող գիւղ մը տարած էր եւ հոն սպաննած երեքն ալ։

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԳԱՀԻՐԷ ՊԻՏԻ ՄԵԿՆԻ

Եգիպտոսի եւ Սուրիոյ միջեւ տեղի ունեցող առեւտրական խօսակցութեանց մասին գրած էինք անգամ առաջ:

Այդ առթիւ դաշինք մը կնքուած է երկու երկիրներու միջեւ։ Բայց կարգ մը խնդիրներ առկախ մնացած էին։ Այս առթիւ Բարձր Գոմիսէրը պատգամաւորութիւն մը ճամբայ պիտի հանէ դէպի Գահիրէ։

Այդ պատգամաւորութիւնը Գահիրէ պիտի հասնի 23 Յունուարին։

ԹՄՐԵՑՈՒՑԻՉ ՇԱԽՈՂՆԵՐ

Մահմուտ Ճըպէյլի անուն մարդ մը թմրեցուցիչներու առեւտուրով կզբաղէր եւ փոքրիկ խանութ մը ունէր հանրասան փողոցին վրայ, որ գրեթէ ժամադրավայրը դարձած էր քօքայինի մոլիներուն։

Ոստիկանութիւնը լուր առնելով, երէկ առաւօտ զաղտնի ոստիկաններ կը ձերբակալեն անոր խանութին մէջ մարդ մը որ թմրեցուցիչ կը գնէր։ Խանութին մէջ գտնուող փոսի մը մէջէն երեւան կը հանեն մեծաքանակ քօքային եւ Մահմուտն ալ միասին կը տանին պահականոց։

ՆՈՐ ՓՈՂՈՑ ՄԸ

Թաղական խորհուրդը իր վերջին նիստին ընթացքին քննեց նոր փողոցի մը խնդիրը: Այդ նոր փողոցը [illegible] պիտի կապէ։ Այս առթիւ կարգ մը շէնքեր պիտի փլցուին։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

30 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1933

		Ս. Դ.
Եգիպտ.	ոսկի	428
Անգլիկն.	»	417
Տոլար	»	82
Թրքական	»	58.50
Պանք Օթոման		140
Իտալական Լիր 100		670
Յունական Դրախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		622
Ֆրանս. »		497
Օսման. »		554
Արծաթ մէճիտ		21
Դրեքի Տօնս. Ա. Ֆէ.		571
» » Բ. »		339
» » Գ. »		332

— 452 —

Թշուառ աքսորեալների զաւակներն էին, որոնք ընտանիքով ուղարկել էին անտեղ բնակութեան համար։

Տարուայ բարեխառն ամիսներում տիկինը պարապում էր նրանց հետ պարտէզում, իսկ երբ սկսվում էին ցուրտերը, նրանց համար մի առանձին սենեակ էր որոշել իւր տան մէջ։ Նրա դպրոցը պզտիկ էր, աշակերտների ու աշակերտուհիների թիւը հասնում էր ութն հոգու, որոնք սովորում էին ծրի և նոյնպէս ծրի ստանում էին թէ՛ գրքեր և թէ՛ դասական այլ առարկաներ։ Տիկինը իւր ծանօթներից կազմել էր բարերարների մի շրջանակ, որոնք մատակարարում էին բոլոր ծախքերը։

Իսկ այնօր սպիտակ տնակում ինչ որ անսովոր շարժում կար, ինչ որ պատրաստութիւններ էին լինում։ Փոքրիկ չարաճճիները այլեւս չէին վազվզում, նրանք, դարան մտած կատուների նման, հաւաքուել էին հովանոցի շուրջը և պլշած աչքերով նայում էին սենեակների լուսամուտները։ Տիկինը այն օր խոստացել էր նրանց քաղցրաւենիք բաժանել։ Նոր բոված խահուէի ախորժելի հոտը դեռ բուրում էր օդի մէջ։ Սպասաւորը հագել էր իւր սեւ սերթուկը, որ խիստ հազիւ անգամ էր հագնում և կրում էր սպիտակ ձեռնոցներ ու սպիտակ փողկապ։ Նէնէն նոյնպէս հագել էր իւր տօնական հագուստները և պարտէզում ծաղիկներ էր փնջում սեղանի համար։ Բացուած լուսամուտներից երեւում էին սենեակներում անցուդարձ անող հիւրերի ուրախ դէմքերը։ Ինքը բժշկապետը այն օրը կտրել էր գլխի մազերն ու եղունգներ, որ տարուած մէջ հազիւ մի քանի անգամ էր պատահում, ժամանակ չգտնելու պատճառով։ Իսկ նրա մանկահասակ կինը հագել էր մետաքսեայ սեւ հագուստ, և գլի շիկագոյն խիտ գիսակների մէջ երեւում էր մի սպիտակ վարդ։

— 449 —

բժշկապետը, որպէս աղքատ ուսանող, նրա հօր տան[illegible] մասնաւոր դասեր էր տալիս։ Այստեղից սկսուեց նրանց ծանօթութիւնը, որը յետոյ սիրոյ փոխուեցաւ։ Օրիորդի ծնողները, ի հարկէ հակառակեցին նրա ամուսնանալու մի բժշկի հետ, որ թէ՛ իւր դիրքով և թէ՛ իւր ծագումով չէր համապատասխանում նրանց կոչմանը։ Բայց օրիորդը այնքան բնաւորութեան զօրութիւն ունէր, որ հակառակ ծնողների կամքի, թողեց հայրենական տունը, և սկսեց սիրած երիտասարդի հետ ապօրինի ամուսնութեամբ ապրել։ Այնուհետեւ ծնողները բոլորովին մերժեցին նրան, եւ միշտ անհաշտ մնացին նրա հետ։ Բայց տիկինը ունէր մի ազգական, որ ծառայում էր մինիստրութեան մէջ։ Այդ բարձր աստիճանաւորը սաստիկ սիրում էր տիկնոջը և գնահատում էր նրա արժանաւորութիւնները։ Նա մինչեւ անգամ մեղադրում էր տիկնոջ ծնողներին, որ այնպէս անգթաբար վարուեցան նրա հետ։ Ահա այդ ազգականի հետ տիկինը սկսեց բանակցութիւններ անել քո ազատութեան համար և կարծեմ յաջողուած է...։

— Այդ դու ո՞րտեղից գիտես, իմ աւետաբեր հրեշտակ,— բացագանչեցի ես և սկսեցի անյագաբար համբուրել նրա ձեռքերը։

— Գիտեմ, մի քանի օր առաջ տիկինը ցոյց տուեց ինձ մի նամակ, որ նոր էր ստացել Ս. Պետերբուրգից, ու ասաց.— «Նէնէ, քո բախտը վճռուած է»[illegible]

— Բարերար Աստուած, փառք լինի Քո գթութ[illegible]նը,— կրկին բացագանչեցի ես, յետոյ դառնալով [illegible]պի ազատիչս, ասեցի նրան.— այդ բոլորը քե[illegible] պարտական, քո՛ղ, եթէ դու չլինէիր, եթէ դու [illegible] նուէիր բժշկապետի ընտանիքի մէջ, ո՞վ կը [illegible] նրանց բարի ուշադրութիւնը ինձ վրայ։ Դու, [illegible]

«ԽԱՉԱԳՈՂԻ ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆԸ»

ՓՆՏՌԵՑԷՔ, ՓՆՏՌԵՑԷՔ
ՉԷԼԷՊԻ ՄԱՐՔԱ ՊԻՍՔՈՒԻՏՆԵՐԸ

ՌՈՒՍԱԼ՝ Տուփը 3 ֆիլօ հրէն խառող ներ.
ԱՍՈՐԹԻ (խառնուած)՝ տուփը 2 ֆիլօ հրէն խառող.
ԱՍՈՐԹԻ ՍԻՒՓԷՐԻԷՕՐ՝ Երկու ֆիլօ.
» » Մէկ ֆիլօ.
Բըքի Պէօր՝ երկու, մէկ եւ կէս ֆիլօնոց տուփեր.
Վաֆէրս՝ երկու եւ մէկ ֆիլօնոց.

Ամենաքաղցր, համեղ եւ մաքուր պիսքուիթներն են ՉԷԼԷՊԻ մարքա կրողներ։

ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ ԵՒ ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ
ԿԵՐՊԱՍԵՂԷՆԻ ԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏԵՂԷՆԻ
Մեծ վաճառատուն

Խնամով պատրաստուած այրերու վերարկուներ 277, 347, 437 497, 575, 675

ՄԱՆՉԵՐՈՒ ՎԵՐԱՐԿՈՒՆԵՐ 95—115, 225—330

ՄԱՆՉԵՐՈՒ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ՝ 92—150, 195—345

Անգլիական եւ Իտալական զուտ բուրդ կերպասներէ վերջին նորաձեւութեան համաձայն՝ պատրաստ եւ չափի վրայ խնամքով պատրաստուած հագուստներ հրապարակի վրայ ամենաաժան գինով ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ ԵՒ ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ վաճառատան մէջ ծախուելուն համոզուելու համար, միայն մէկ անգամ այցելեցէք։

Téléph. 8—11 Souk Sursock 15

Ա. Զ Դ

«ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ» Ընկերութիւնը «CREDIT A L'EPARGNE» պատիւ ունի ազդեկացնելու իր բազմաթիւ բաժանորդներուն թէ մասնաւորապար Սուրիա եւ Լիբանանի համար յատկացուած են 4997 թիւեր։

Ամենուն ուշադրութեան կը յանձնուի, որ մասալուս ժամանակաշրջանէ մը յետոյ, վերջնականօրէն եւ կանոնաւորապար ամէն ամիս տեղի ունենալիք վիճակահանութենէն, նուազագոյն մէկ թիւ, այս շրջանակուն մէջ պիտի չահի։

Շահողներուն անունը այս թերթին միջոցաւ պիտի հրատարակուի։

ՑՈՒՑԱԿ N. R. 1.

Հետեւեալ ամսավճարներով տասնութը 25 տարուայ ընթացքին կը կազմուին գրամագլուխներ.

Ֆր.	60000	150	Ֆր.	ամսավճարով
«	40000	100	«	«
«	20000	50	«	«
«	12000	30	«	«
«	4000	10	«	«

Որոնք այն ժամանակաշրջանի վախճանին ամբողջապէս կը վճարուին, պէս ամսական և այլ վիճակահանութիւններու յահող գումարները։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել տեղական Պէյրութ Ընդհ. Տնօրէնութեան Avenue Maarad

կամ իր գործակալներուն եւ Նեյկոլ [illegible] ուրէ կը գտնուին ամենուրեք։

Պահանջքի վրայ կը տրամադրուին ծրի յայտագրեր։

ՏՕՔԹ. ՄԻՍԱՔ Ս. ՏՕՔՃԵԱՆ

Նախկին interne քաղաքապետական հիւանդանոցին, այժմ Շէֆ տը ֆլինիք St. Elie հիւանդանոցին, հաստատած է իր դարմանատունը (Բոլ. թէֆիճէ) Հանըն քարի իր սեփական տանը մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր կ. ա. ժամը 10-12, կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, ժանկաբարձութեան, գլուխի, մորթի, վեներական, ներքին եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկներ ամեն օր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Նաշամեգ, արագ եւ մասնագիտական դարմանում. աղքատ հիւանդներուն ձրի դարմանում Նոյեմբերի եւ Հինգշաբթի օրերը կ. վ. 2-6։

UNITED STATES LINES
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն արագ, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շարաթական կանոնաւոր երթեւեկ Հավրէն Շերպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անունները		Մեկնումի թուականները
Ուաշինկթըն	»	9 Նոյեմբեր Շերպուրկէն
Բրեզիտենթ Հարտինկ	»	16 » Հավրէն
Մանհաթթըն	»	23 » »
Բրեզիտէնթ Ռուզվելթ	»	30 » »
Ուաշինկթըն	»	4 Դեկտեմ. Շերպուրկէն
Բրեզիտենթ Հարտինկ	»	14 » Հավրէն
Մանհաթթըն	»	17 » »
Ուաշինկթըն	»	28 » Հավրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել
Ընդհ. գործակալութեան
ՀԻԹԹԻՖ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ
Հեռաձայն 8—00, Մաարաք փողոց Պէյրութ. B. P. 511
Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ
եւ
ԱՍՏՂԸ ՔԵԶԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Սովորական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— գրամագլուխ 3,000,000 ֆրանք. որ կրնայ 33.000,000 ֆրանքի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
[illegible] Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
ՍԻԱՆԴԻ ՊԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԺՈՅՏ

Օրաչխատորեալ տոկոս 5½ %։ Ամէն զոտ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզածը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ղրկել՝ B. P. 821, [illegible]

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
ԹԻՒ 27 ՔԻԲՐԻՍՏՈՆԵԱՆՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑ ՊԱՊ ԻԴՐԻՍ
(Քաբուսիններու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստանալէ վերջ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քաբուսիններու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իտրիս։

Գիտական ամենավերջին մեքենաներով եւ ելեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վեներական, Տրանկախօ, նոր եւ հին ջերմամիզութիւն, փրօսթաթի, սեռմնամանի, միզամանի եւ անկարողութեան հիւանդութիւններն ու ակարութիւններ. նմանապէս կը դարմանէ արեան եւ ընդհ. ակարութիւններ, ռոմաթիզմ (Rhumatisme) մորթային հիւանդութիւններ, մանիշակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր ելեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8—12 եւ 2—8։ Կիրակի եւ տօնական օրեր մինչեւ կէսօր։

ՏՕՔԹ. Բ. ԳՈՒԼՅԱԳԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՈՒ ԼԻՈՆԻ ԵՒ ԲՕՇԷՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Մասնագէտ ներքին եւ վեներական հիւանդութեանց

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, թոքերու, ստամոքսի, աղիքներու, լեարդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, կատարեալ բարեխղճութեամբ, ու րագ, եւ արմատական կերպով. կը դարմանէ հին եւ նոր ջերմամիզութիւնը, իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Տրանկախոսը եւ մորթային հիւանդութիւններ։

Ընդունելութեան ժամեր 8 12 2-6.— Տան հիւանդներու այցելութիւններ ու կիրակի օրեր մասնաւոր ժամադրութեամբ.—

Նոր դարմանատան հասցէ.— Խան Սէյֆի, Աւետիսեան դեղարանին կից Շալմաւրեան վաճառատանց վերնայարկ։

ԱԶԴԱԿԻ ՏՊԱՐԱՆԸ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿ»ի Տպարանը՝ գիր, պրօշիւր, հաստատական հրաւիրագիր, պահարան, նամակի թուղթ եւ առեւտրական տետրակներ

ԱՐԱԳ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ՝
ՃՈՒ ՄԹԵՐՔ ԳԻՐԵՐՈՒ

Տոկուն շինուածք, վայելուչ տեսք, հնչուններ քնքուշ ձայն, առաջ յատկանիշներ, որոնց շնորհիւ կը գատորոշուին

ԱՓՈԼԼՕ ՖՈՆՈՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներուն հետ կրնան մրցիլ ԱՓՈԼԼՕ ՖՈՆՈՆԵՐԸ Նոր հասած են 1934ի վերջին մօտէլներն որոնք անգերազանցելի են իրենց [illegible] ձայնի վայելչութեամբ եւ մատչելի գիներով։

ԱՓՈԼԼՕ ՖՈՆՈՆԵՐՈՒ ԹՐԾԳԻՐՈՂՆ է

BAXTER, STAVRIDI & CRAIES Ltd
(Apollo House) LONDON

Բարդառիֆ և քուն մէն ձեր ամենէ ընկեր, տոռուելութիւններ, նաեւ ամէնէ տեսակ տեսքերու ձև թերք, գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։

Ա. MAISON APOLLO, 98 Rue de la Poste
Բ. Succursale. Place de canon (Պուրճ)

Ընդհ. Ներկայացուցիչ Սուրիոյ Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.—

KOURKEN SINANIAN
B. P. 642 Beyrouth

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ
ԷԼ ՀԱՃ ՄՈՒՀԱՄԷՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

Փութացէք տեսնելու այս գործիչ մը բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չուարած և տանջուած մարքերը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները բոլոր ոգիներուն. հիպնոթիզմով կը կարդայ մարդուն մտածումները. ձեռքի գիծերէն կը կարդայ մարդուն անցեալ, ներկայ և ապագայ. կրնայ հասկնալ ամուսնութեան համաձայնութեան, սիրոյ, առեւտրի յաջողութեանց եւայլն բոլոր գաղտնիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն. կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի մը վրայ։ Կնոջ եւ ամուսնոյն միջեւ եղած դժուարութիւններն ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Աստծոյ Սուրբ անուններով եւ Ասիական եւ Եւրոպական գիտականներու փորձառութիւնները գործածելու։

Տխուր եղողներուն ուրախութիւն եւ հանգիստ կը պատճառէ. ջղային եւ մտային հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ, փորձը ամենամեծ փաստն է, անգամ մը փորձած բաւական պիտի ըլլայ։

Հասցէ.— Պէյրութ, Հանըֆ Ղամի փողոցի արեւմուտք, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարան։

PHARMACIE DE LA SANTE
ԴԵՂԱՐԱՆ ՇԱՀԻՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ
ՖՕՇ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 3
[Նուաճանգիստէ իջնողներու ձախին,
Քաղաքապետարանի ընթացքին ետև]

Մեր դեղարանին մէջ կը պատրաստուած է դեղագէտ մը ս պատրաստութեան համար ամենամեծ եղող դեղերու ուռկն ու բարեխղճութիւնը։

Ունինք նաեւ Եւրոպական պատրաստ դեղերու, parfumerieի եւ առողջապահական առարկաներու, նոյն գիներ։

Մաքրութեան, գիներու չափաւորութեան, եւ ճշդապահութեան մօտենալու համար, բաւական է անգամ մը այցելել։

— 450 —

դու քո հրեշտակային բնաւորութեամբ գրաւեցիր քո տիկնոջ սիրտը և նրա ամուսնու ցաւակցութիւնը դէպի մեր թշուառ վիճակը։ Եթէ դու չլինէիր, ես յաւիտեան կորած էի, թէ՛ աշխարհի եւ թէ՛ քեզ համար....

Այդ միջոցին դուռը բացուեցաւ և ծերունի սպասաւորի երկայն կերպարանքը յայտնուեցաւ շէմքի վրայ։

— Օրիորդ,— դարձաւ նա դէպի Նէնէն,- օրըլուսանում է, լաւ չի լինի, եթէ քեզ տեսնեն այստեղ։

Նէնէն վերկացաւ և ինձ հետ կրկին համբուրուելով հեռացաւ, ասելով.

— Շուտով դարձեալ կը տեսնուենք....

ԺԱ.
ՆԵՐՈՒՄԸ

Սպիտակ տնակը՝ այժմ բոլորովին ուրիշ տեսք էր առացել։ Պատշգամի կոտրատուած վանդակապատը նորոգուել էր և փայլում էր ձիւնի պէս սպիտակ գոյնով։ Փտած սանդուղքները նոյնպէս նորոգուած էին և աջ ու ձախ կողմից շարուած էին գեղեցիկ ծաղիկների թաղարներ։ Պարտէզի ճեմելիքները պատած էին մանրած [...]յիւսի ծիրանագոյն փոշիով։ Հովանոցը կանաչազարդ [...]անի էր նմանում, արեգակի ճառագայթները անկարող էին թափանցել պատատուկ բոյսերի սաղարթախիտ հիւսուածքի միջից։ Պարտէզի՝ ցանկապատը, բոլորովին կենդանի բոյսերով, ներկայացնում էր մի ծաղկեփունջ պատնէշ։ Ծառերը մանկացել էին, գեղեցկացել և տարածում էին իրանց չուրջը խիտ զովութիւն։ Ծաղիկները քաղցրացնում էին ամառնային տօթերը անմոռանալի անուշահոտութեամբ։ Հին,

— 451 —

ու երակ դարձած տնակը այժմ փոքրիկ դղեակ էր դարձել։ Նա ներկայացնում էր խիստ աչքի զարնող հակապատկեր իւր տխուր, միօրինակ շրջակայքի մէջ։ Նէնէի և նրա աշխատասէր տիկնոջ ջանքերին էին պարտական այդ բոլոր նորոգութիւնները։

Երեկոյեան պահուն, երբ արեւը խոնարհվում էր դէպի իւր վրշերային մուտքը, Նէնէն, ցնցուղը ձեռին, սառն ջրով սրսկում էր ցերեկուայ տօթից թառամած ծաղիկները։ Նրա մշտաջան տիկինը, կարճ շրջազգեստով գոգնոցը կապած, կամ փոքրիկ բահը ձեռին փորում էր ածուները, կամ մկրատով կտրատում էր թուփերի աւելորդ ճիւղերը։ Նրա ամուսինը, հովանոցում նստած, գիրք էր կարդում եւ երբեմն, աչքերը բարձրացնելով, նայում էր գեղեցիկ կնոջ վրայ եւ ժպտում էր։

Այդ պարտէզում առաւօտները եւ երեկոները հաւաքվում էին մի խումբ երեխաներ, տղայ, աղջիկ, զանազան հասակների։ Այդ փոքրիկ չարաճճիները, աւելի քան երգեցիկ թռչունները, կենդանացնում էին գեղեցիկ դրախտը իրանց ճվվոցով։ Կրտած, փթթած, կարմրած թշերով, վազվզում էին նրանք ճեմելիքներում, ընկնում էին փափուկ աւազի վրայ, վեր էին կենում, և կայտառ, անվաստակելի բնաւորութիւնները դարձեալ շարունակում էին վազվզել։ Նէնէի տիկինը գրկում էր նրանց, համբուրում էր, թափ էր տալիս փոշոտած հագուստները, պատուիրում էր զգոյշ լինել։ Նոյն պարտէզում տիկինը շինել էր տուել փոքրիկ մանուկների համար զանազան մարմնամարզական գործիքներ, սովորեցրել էր նրանց մի քանի կանոնաւոր խաղեր, կրթութիւններ, եւ շատ անգամ ինքը եւս մասնակցում էր նրանց զուարճութիւնների մէջ։ Դրանք տիկնոջ աշակերտներն ու աշակերտուհիներն էին, որոնց հետ որոշեալ ժամերում պարապում էր նա։ Դրանք